

Hind 23 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Positritel:

Speed Racer

Superstaarlased

**Sina
või teie?**

**Anett-
Marleni
luulet**

**Kogu tõde
salu-lehelinnust**

Emadepäevaks

Steni võistluselt

Internetohtudest

Minimudelid!

**Onu
Veltzi
rokikool**

<https://hommikos.kullev.ee/lealaps/>

Ilusat emadepäeva
teie peredesse,
armsad sõbrad
ja sugulased!

Eestimaa ja eesti keel

Ma päris palju ringi käinud
ja päris palju kuulnud-näinud.
Üks, mida oskan öelda teil:
keel kõige ilusam on meil.

On laulud ilusad eesti keeles,
kui kuulen neid kõlamas raadios või teles.
Ja luulegi kaunim on emakeeles,
seepärast püsib ta kaua mul meeles.

Mul tõesti meeldib elu Eestimaal,
sest kõike, mida tahan teha, siin ma saan.
Meil ilus on nii maa kui keel.
No mis sa tahta oskad veel!

Kermo Kulberg
Ülenurme Gümnaasiumi 6.a klassist

Kaanebilt: Marleen Salumets Arte Gümnaasiumist

- 3 Epp Vislapuu, Pille-Riin Vare ja Maarja Teppori luulet
- 4 Ilmar Tomuski korvpallijutt
- 6 Tallinna Pelgulinna Gümnaasiumi lõputöid
- 7 Oma sulega: Anette-Marlen Ott
- 8 Tiit Kändleri lugu esimestest helikonservidest
- 9 Popp koolikott
- 10 Hannele Huovi "Ninasarvik"
- 12 Maiviktoriin
- 13 Naeru-uss
- 14 Sabina Zinovjeva Energiakeskuse näitusest
- 15 Mustkunstkunstnik Ande
- 16 Jõõpre kirjalapsed
- 17 Steni võistluselt: Mihkel Rammu
- 18 Uudised
- 19 Peep Veedla salu-lehelinnust
- 21 Poster 1: Speed Racer
- 22 Poster 2: Superstaarid
- 25 Kirjanurk
- 26 Heaolu tervisele liikumisega
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Westholmi kooli Londoni-reis
- 29 Anneli Orgusaar emadepäevast
- 30 Lully Gustavsoni emadepäevakaart
- 31 Anneli internetiohtudest
- 32 Salme Reegi võistluselt: Helerin Kristal ja Kristin Riiberk
- 33 Suur vahetund: Sina või teie?
- 34 Barbindus: Polly lemmikloomad
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Kinouudiseid
- 37 Sirje Kaasiku uus laul
- 38 Sabina Minimaailmast
- 39 Järjehoidja
- 40 Sõber Veltzi rokokool: Nat King Cole
- 42 Lego

Väljaandja: Mittetulundusühing "Hea Laps"
Harju 1, 10146 Tallinn Tel. 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

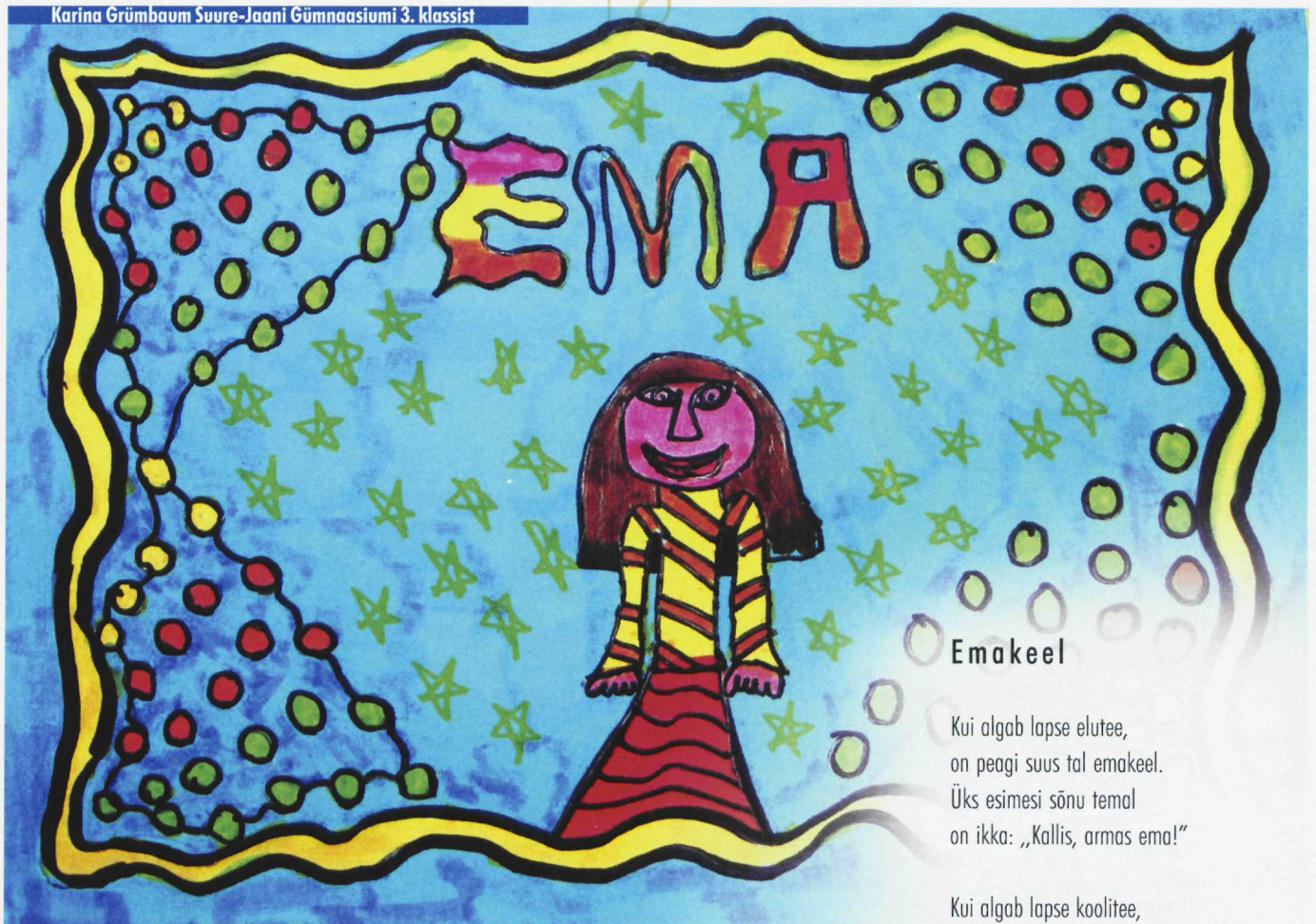
Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levijuht Britta Korzets, britta@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Emakeel

Kui algab lapse elutee,
on peagi suus tal emakeel.
Üks esimesi sõnu temal
on ikka: „Kallis, armas ema!”

Kui algab lapse koolitee,
on kohe rõõmus tema meel.
Saab koolis palju lugeda
ning laulutunnis laulda ka.

Kui ükskord koolitee saab läbi,
ei ole lapsel iial häbi.
On selged tõesed ja emakeel,
mis saatmas teda eluteel.

Pille-Riin Vare
Ülenurme Gümnaasiumi 6.a klassist

Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja
Basarimängumaksufondi

Suur aitäh Haridus- ja
Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-le koolile!

Minu ema

Minu ema on naine,
tal on hea maine,
kui on lasteaias tööl,
ta lapsi ei löö.

Emal on sinised silmad,
need on nagu ilmad.
Mõnikord nutavad,
aga teinekord naeravad.

Ema ei taha,
et kellelgi on paha.
Kui kõigil on hästi, siis naerab,
kui halvasti, siis nutab.

Ta üks silmapilk on väike,
tema silmis on alati päike.
Meil on teda väga vaja
tema rõõmu on täis kogu maja.

Epp Vislapuu
Kehra Gümnaasiumi 4. a klassist

Ema

Mu sees on viha ja kurbus,
nüüd on mul nutt kurgus.
Ema, ma Sind igatsen!
Anna andeks, et enne Sind vihkasin!

Ma ei suuda enam –
Sa oled ikkagi mu ema!
Ole nii kuri kui tahad,
Sind ma tagasi tahan.

Ma ei tea, kava enam vastu pean.
Sa oled ikkagi mu emake hea.
Kulla emake hea,
palun andesta mulle mu vead!

Tee, mis tahad –
kas või salga mind maha!
Tahan kaminas söetükke segada,
tahan öhtul Su kaissu ma pugeda!

Maarja Teppor
Tallinna Laste Turvakeskusest

Ilmar Tomusk

Number kuus

“Sina hüppad lahti!” ütles treener Johannesele enne mängu algust. See polnud mingi uudis. Kuid kui tavaliselt mängiti omavanustega, kus isegi vastaste kõige pikemad mängijad olid Johannesest pool pead lühemad, siis täna valitses platsil hoopis teine olukord. Vastased olid kaks aastat vanemad ning nende peamine keskmängija oli ligi kaks meetrit pikk.

„Neil on mitu pikka meest,“ seletas treener, „aga meil on tänases mängus siiski üks oluline eelis. Nimelt oskame meie korvpalli mängida. Aga ma kardan, et vastaste plussid kaaluvad selle üles. Sest esiteks on nad üsna head näitlejad

ja teiseks on nende treener tänase kohtuniku hea sõber.“

Kohtunik pörgatas palli kätte ja viskas selle otsejoores üles. Johannese vastane oli temast enam kui kümme sentimeetrit pikem. Kuid tõenäoliselt oli ta trenni tegemise asemel lugenud muinasjutte selle kohta, et pikkadel poistel polegi tarvis hüppamist harjutada - Johannese käsi tõusis labakäe jagu vastase omast kõrgemale ning lükkas palli omadele.

„Kombinatsioon number üks!“ hüüdis treener ja tõstis nimetissõrme üles. Mis tähendas seda, et nüüd tuli Johannesel korvile võimalikult lähedale jõuda ja söötu oodata. Karl-Martin, kes platsil konkurentsituult kõige lühem mees oli, haaras palli ning jooksis paremat positsiooni otsides seda pörgatades platsil ringi. Sellega tekitas ta vastaste leeris tõelise segaduse, kuna nii kiiret pallipörgatamist polnud neist keegi varem näinud. Vastased ei jõudnud isegi silmi pööritada, kui Karl-Martin juba platsi teises servas Johannesele resultatiivse söödu andis.

„Tainapead!“ karjatas vastasvõistkonna treener. „Ma ju ütlesin teile, et number kuut ei tohi vabaks jätta.“ Siis vaatas ta hetkeks kohtuniku poole ning noogutas.

Vastased panid palli mängu. Nende kõige pikem mängija – seesama, kes koos Johannesega mängu alguses palli lahti hüppas, liikus Johannesele kahtlaselt külje alla, pani käed rinnale risti ja hakkas teda oma kiitsaka puusaga nügima.

Johannes püüdis vastase eest viga tegemata ära põigelda. Siis aga sai vibalik palli ning samas kõlas ka kohtuniku vile.

„Number kuus, viga!“ teatas kohtunik.

Johannes tegi kohtuniku poole paar reibast sammu, käratas endalegi ootamatult: „Mida pekki!“ ja hakkas kätega elavalt vehkides oma õigust taga ajama. „Ma olin pool meetrit eemal, ma isegi ei puutunud teda,“ selgitas ta. See aga oli viga. Sest rängim inimsusevastane kuritegu, mida üks korvpallur eales platsil võib korda saata, on just see, mida Johannes praegu tegi – ta julges kohtunikuga vaielda.

„Number kuus, tehniline viga,“ lajatas kohtunik.

Edaspidi proovis Johannes end vibalikust võimalikult kaugele hoida, sest tõenäoliselt oli treener andnud sellele ülesande „number kuus“ võimalikult kiiresti viie veaga mängust välja kupatada.

Esimese poolaja võitis Johannese meeskond kahe punktiga, Johannese arvele kogunes neist vaatamata vibaliku jõupingutustele kaheksa.

Teise poolaja lahtihüppe võitis taas Johannes, pall läks oma tavapärast rada pidi Karl-Martini kätte. Kohe järgnes kiire sööt tagasi Johannesele, kes palli jalgade vahelt läbi pörgatas Taavi suunas. Palli hetke pärast tagasi saanud, põikles ta osavalt vastaste kaitsest mööda ning saatis selle pikemalt mõtlemata vastaste korvirõngasse.

Mathias Mällo Nõmme Erakoolist

„Valus mees!“ rõõmustas Karl-Martini isa, kes muude tööde kõrvalt ka poiste korvpallitreeneri ametit pidas.

„Tainapead!“ kõlas vastaste treeneri suust tuttav rõögatus, mida ta mängu jooksul juba lugematu arv kordi kasutanud oli. „Tainapead!“ kordas ta, „võtke number kuus maha!“

Vibalik pühendus taas kogu ihu ja hingega oma missioonile. Tema õnneks oli Johannesel juba neli viga, seega piisas ainult ühest eksimusest, et ta pingile saata. Kuid proovis ta, mis ta proovis – Johannes hoidis end temast võimalikult kaugel ning üritas oma töö kolmestega ära teha. See õnnestus üsna hästi, sest kaks minutit enne teise poolaja lõppu oli seis viigiline, Johannesel kontol oli aga juba kaheksateist punkti.

Kui mängu lõpuni oli jäänud paarkümmend sekundit, said vastased palli taas enda valdusse. Sellises olukorras eeldab iga terve mõistusega mängija, et palliomaniku ainsaks eesmärgiks on see võimalikult kiiresti vastaste korvirõngasse toimetada ning seetõttu on viimane aeg maa-alakaitseks asuda. Kuid vastased valisid hoopis teistsuguse taktika. Nimelt ujus vibalik taas vaikselt Johannesel külje alla. Seejärel anti talle sööt, mispeale Johannes end hüppevalmis seadis. Nüüd aga juhtus midagi ootamatut. Vaatamata asjaolule, et Johannes ja vibalik vahel oli terve meeter tühja maad, viskas vibalik ennast järsku külili, näitas kõva oigamise saatel ühe käega Johannesel poole ning hoidis teisega kohast, kus kõht ja jalad kokku saavad. „Ta lõi mind siia,“ halises ta peenikese häälega nuuksudes.

„Number kuus, viies viga!“ teatas kohtunik mõnuga.

Johannesel käis hetke jooksul peast läbi kümnekond geniaalset ideed, kuidas vibalikust veiderdajast paljaste kätega koduseid kotlette valmistada. Too aga tõusis pärast kohtuniku vilet rõõmsalt püsti, heitis platsilt lahkunud Johannesel kavala pilgu ning asus oma auga välja teenitud vabaviskuseid sooritama. Esimene neist läks mööda ja juba tekkis lootus lisaajale. Kuid teine läks sisse ning kohe kõlas ka lõpuvile.

„Kuuskümmend kuus – kuuskümmend viis,“ teatas kohtunik vastasvõistkonna võidust. Vastaste treener astus kohtuniku juurde ning surus tema kätt. Johannes, Karl-Martin ja Taavi, treener ning teised nende kooli poisid läksid aga tujutult riietusruumi.

Kui Johannes end koos oma kahe sõbraga mõne aja pärast koju minema seadis, väljus vastasvõistkonna riietusruumist seesama pikk vibalik, kes oli palliplatsil nii veenvalt oma näitlejameisterlikkust tõestanud, et iga endast lugupidav teatrilavastaja oleks ta pikemalt mõtlemata mõnda mereteemalisse näidendisse murduvat laevamasti mängima palganud.

Too manas kohe näole laia ülle naeratuse ja teatas rõõmsalt: „Noh, pliksid, hüppate küll kõrgele, aga pähe saite ikka nii et tolmas.“

Karl-Martini tõmbusid käed automaatselt rusikasse ning ta oli otsekohe valmis tollele ülbikule korraliku keretäie andma, vaatamata sellele, et rusikaga vastase ninani jõudmiseks pidanuks ta tooli peale ronima.

Vibalik tõmbus tagasi. „Kui te mulle haiget teete, siis ma

Vaatamata asjaolule, et Johannesel ja vibaliku vahel oli terve meeter tühja maad, viskas vibalik ennast järsku külili, näitas kõva oigamise saatel ühe käega Johannesel poole ning hoidis teisega kohast, kus kõht ja jalad kokku saavad. „Ta lõi mind siia,“ halises ta peenikese häälega nuuksudes.

räägin treenerile ära. Ja meie treener tunneb kõiki kohtunikke. Ja siis on teie mängud mängitud,“ ähvardas ta, ise aeglaselt taganedes ja vargsi Karl-Martini rusikate poole piiludes.

Johannes pani oma käe sõbra õlale ning küsis: „Ega sul juhuslikult mõnda luttu kaasas ei ole?“

Karl-Martini silmad läksid suureks. „Lutti?“, küsis ta imestunult. „Milleks?“

„See pisikene kahemeetrine hakkab ju kohe nutma. Lapsele on ikka luttu vaja, see aitab tal rahuneda,“ seletas Johannes ja pöördus siis vibaliku poole. „Kulla laps, sul on nii kurb nägu peas, on sul püksid ikka kuivad? Võib-olla helistame treenerile, las ta tuleb ja vahetab sul mähkmed ära.“

Vibalik oli segaduses.

„Kas me talle siis solvamise eest tappa ei annagi või?“ oli ka Taavi asjade sellises käigus pettunud.

„Ei anna, las läheb koju ema juurde. Pealegi ei tohiks me praegu energiat raisata, sellega on meil targematki teha.“

Poisid astusid naaberkooli uksest välja.

„Mis sul plaanis on?“ pärisid Karl-Martin ning Taavi.

„Nagu te väga hästi teate, saime me äsja haledalt pähe. Mina olen näiteks selle tõttu sügavas depressioonis. Kuidas teiega on?“ päris Johannes.

Karl-Martin ja Taavi kinnitasid nagu ühest suust, et ka nemad on sügavas depressioonis. Kuid Karl-Martin lisas, et tema pole depressioonis mitte kaotuse pärast palliplatsil, vaid sellepärast, et ta vibalikule kere peale anda ei saanud.

„Depressioon on depressioon,“ teadis Johannes, „ja seda tuleb ravida. Kõige efektiivsem depressiooniravi on kõva kõhutäis värskendavaid hamburgereid.“

„Aga mis sa selle energiaga enne mõtlesid?“ ei saanud sõbrad aru.

„Tuleb nentida,“ alustas Johannes, rõhutades eriti sõna „nentida“, sest tema arvates oli see maailma kõige tobedam sõna ja nentimine ise maailma kõige veidram tegevus, „et hamburgerid on tegelikult väga maitsvad. Aga mu vanemad nimetavad seda rämpstoiduks ja väidavad, et selle seedimine kulutab hirmsasti energiat. Mina tunnen, et mul on praegu energiat kõvasti üle. Ma oleks võinud tollest vibalikust vähemalt sada kilo hakkliha teha ja sellest siis kõikidele Tallinna koolilastele tervislikke kotlette valmistada. Aga mina otsustasin oma kokkuhoitud energia hamburgerite seedimiseks jätta.“

„Jou, man!“ lausuvad sõbrad justkui ühest suust ning suundusid rõõmsalt tuttava söögikoha poole.

Tallinna Pelgulinna Gümnaasiumi lõputöid

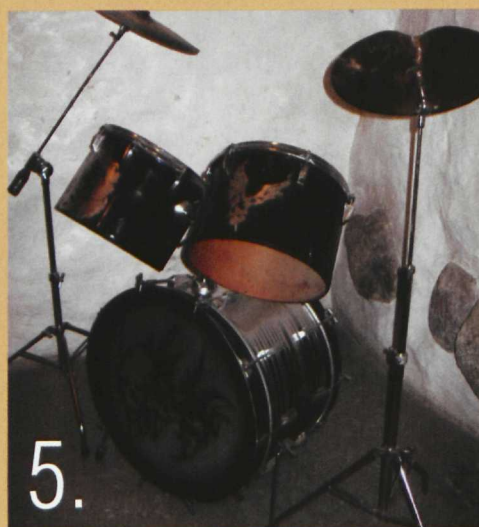
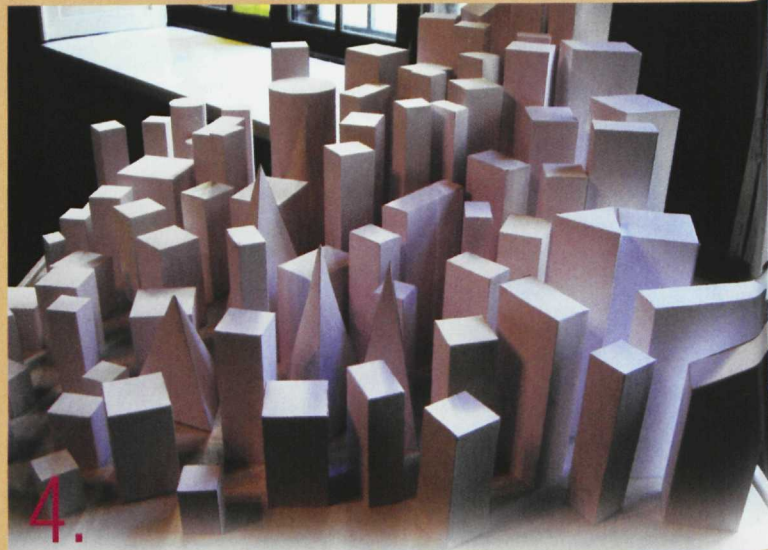
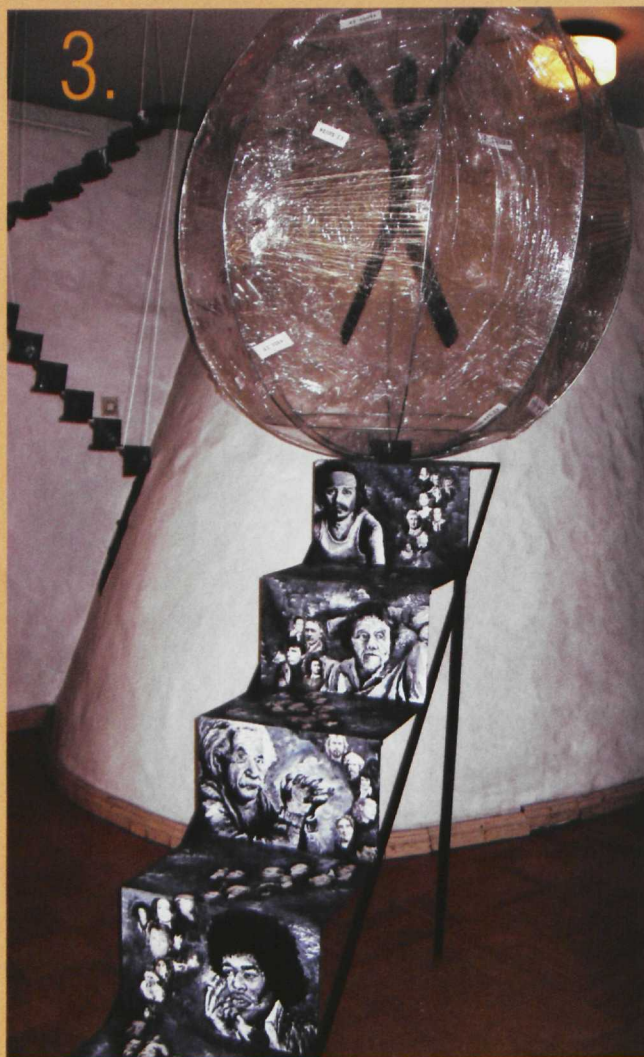
**1. Päivi-Päasu
Kreutzwald, 9 BK**
"Harbinger of Spring-
Ladybird"
objekt (metall, naht)

2. Teele Kapsta, 9 BK
"Kurat, miks inimesed
peavad nii erinevalt asjadest
aru saama"
sünteesiline riie, paber, akrüül

3. Karolin Kõrge, 9 K
"Suurlinn"
objektid, installatsioon

4. Karolina Rull, 12 BK
"Piirangud iseendale"
(fragment)
installatsioon

5. Egerit Mikk, 9 AK
"Trummipöörin (peletis)"
segatehnika objekt

Vead

Miks jäävad ette sulle minu teod,
miks alatiseks keelatud on peod?
Kas tõesti valed kõik mu sammud?
Õiendades alatasa ringiratast tammud...

Kuid oma vigu sina eal ei näe!
Kas raskel ajal ulatad mul' kää?
Kas küsid, on mul toetust, abi vaja...?
Ei, kuulda vaid su röökimise kaja...

Mind keelates sul märkamatuks jäävad,
et puhtad pole sinulgi kõik päevad...
Sa enda üle järele võiks mõelda
ja minu kohta vähem halba öelda.

Miks pean öhtul üksi olema?
Soovin minna linna peale kolama...
Kuid sina jälle-näägutama hakkad!
Kas kunagi mind titeks pidamast sa lakkad!?

Mind nutma sinu kriitilisus ajab.
Mu pihta ainult laidusõnu sajab.
Vead kõnnivad mul ees ja vahest taga,
miks patune vaid mina, seda ma ei jaga!

Mind keelates sul märkamatuks jäävad,
et puhtad pole sinulgi kõik päevad...
Sa enda üle järele võiks mõelda
ja minu kohta vähem halba öelda.

Iga päev sul pöörutama ajan silmad.
Jeah, just minu pärast halvad kindlasti on ilmad.
Ma aevastama panen tähed, kuu...
Mul kinni käsed panna ikka oma suu.

Sa jätta mulle veidi vaba voli,
minupärast kas või minema sa koli!
Siis pääsen minagi siit neetud urkast,
kaugemale hoida saan sust vast...?

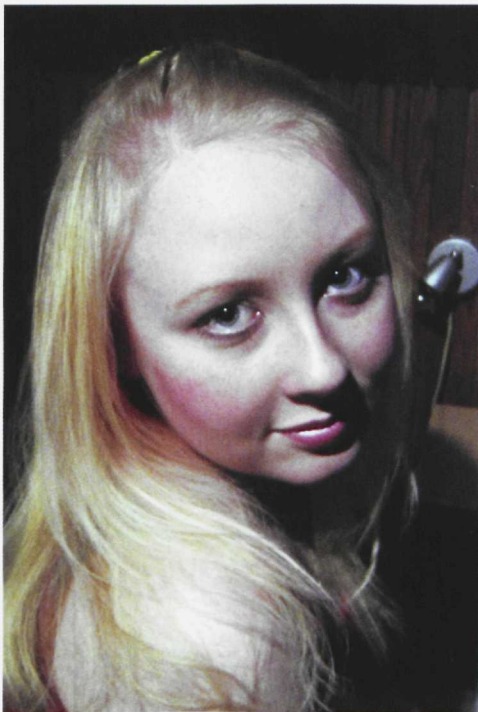
Mind keelates sul märkamatuks jäävad,
et puhtad pole sinulgi kõik päevad...
Sa enda üle järele võiks mõelda
ja minu kohta vähem halba öelda.

Vaikne koerakeel

Mis teed, kui mure suur,
kui maailmaserval sa seisma peaks?
Kas tead, kuis tagasi tuleb naerutuur,
kas tead, kes teeb sul meele heaks?

Piisab vaid koeranirust väiksest,
sa vaid võta sulle ta!
Koer paremgi kui tuhat päikest,
sind ülekõige armastab ta!

Hetkega on läinud halb tuju,
hetkega sul rõõmus meel!
Sa tead, sind aitas koerapoju,
ta vaikne koerakeel...

Anette Marlen Ott Tartumaalt

Heipps! Mu hüüdnimi on Netu ja olen 14. Südamas olen rohelise mõttelaadiga, kuid hingelt suurlinna ihalev. Üks asi, mida ma ei kannata, on loomade väärkohtlemine. Kirjutamisele kulutan ma vist rohkem aega kui keskmine teismeline, mis teeb meelehead mu vanematele. Lugusid meeldis mulle kirja panna aga juba enne kirjaoskuse omandamist – sellest kõnelevad sarjapiltides vihikud. Praeguseks on mul üks sahtel täis kaustikuid, kus peidus lugusid ja luuletusi. Joonistada meeldib mulle samuti. Ema ikka ütleb, et suurena võiks minust saada raamatuillustraator, kes vahel ise ka mõne raamatu kirjutab. Aga üks aeg näitab. Seni on ilmunud mul üks raamat – “Katriin!”. Õhutan teid kõiki oma andeid otsima ja unistama, sest kui ei unista, ei saa ka unistused täituda. Mina olen palju unistanud ja mitu unistust ka täide viinud. Soovin kõigile julgust südamesse ja tegudesse!

Tiit Kändler, teaduskirjanik

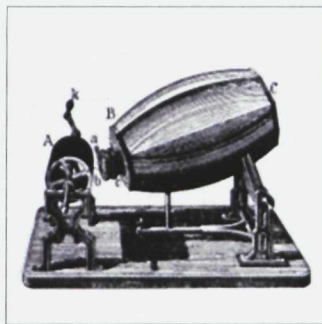
Vanima helikonservi ei teinudki Edison

Siiani on peetud esimeseks salvestatud hääleks lauset "Mary had a little lamb," mille **Thomas Alva Edison** omaleiutatud fonograafi tinafooliumile jäädvustas aastal 1877. Teadagi polnud tegu uudisega, sest vaevalt et Edisonil oli mõni tuttav lambatalle omanikust Mary – leiutaja salvestas hoopiski esimese rea populaarsest lastelaulust. Kuid märtsi alul tuli välja sensatsiooniline salvestis, mis tehtud 17 aastat enne Edisoni. Ja ajaloo irooniana on see pärit prantslastelt. Kümnesekundilisel salvestisel kõlab folklaul "A Claire de la Lune" ja see tehti 9. aprillil 1860. Aparaat, millele lauluke kirjutati ja mis patenteeriti 1857. aastal, kannab nime fonoautograaf ja see valmistati, et teha helid nähtavaks, mitte neid tagasi mängida. Ent fonoautograafiline salvestus ehk fonoautogramm võimaldab ka tagasimängimist ehk paberile kantud vinkavonkalised jooned heliks muuta, mida ka Californias asuva Lawrence Berkley National Laboratory teadlased tegid.

Édouard-Léon
Scott de Martinville

Fonoautograafi peeti seni veidruseks, mille mõttes välja Pariisi trükkal ja leiutaja **Édouard-Léon Scott de Martinville**, kes suri teadmise, et helisalvestamise au ja kuulsus on ebaõiglaselt läinud Edisonile. Scotti riistal oli silindriline sarv, mis oli ühendatud kirjutussulega, mis joonistas helilained õlilambi tahmaga mustaks tehtud paberilehtedele.

Thomas Alva
Edison

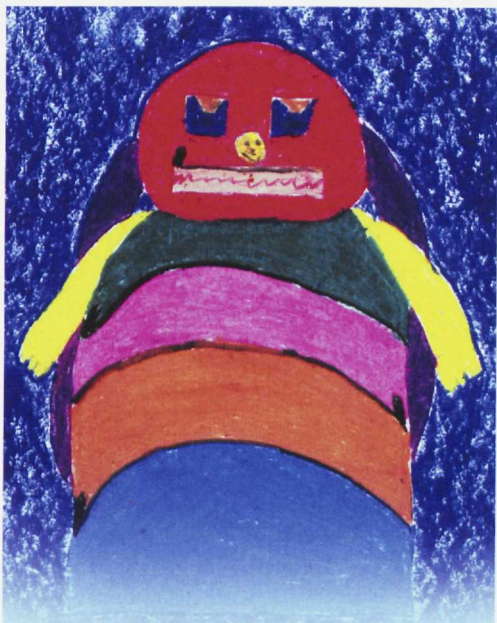

Scott lootis, et üleskirjutisi saab hiljem dešifreerida. Lawrence Berkley teadlased kasutasid optilist kuvamist kui virtuaalset sulge ja moodne tehnoloogia tõi kuuldavale helid neist poolteist sajandit tagasi tehtud joontest.

Scotti avastus pärineb ajast 28 aastat enne seda, kui Edison jäädvustas oma fonograafi vahasilindrile Händeli oratooriumi, mida peetakse praegu vanimaks säilinud taasesitatavaks salvestiseks. Léon Scott arvas, et helide tõelise tähenduse tabamiseks tuleb neid vaadata. Helid tuleb üles kirjutada nagu sõnadki. Edison tõenäoliselt Scotti avastusest ei teadnud. Kuid Scott pidas teda lihtsalt helisalvestuse edendajaks, mitte leiutajaks. Ja kutsus aasta enne oma surma, 1879. aastal, pariislasi kaitsma jänkide eest prantslaste rahvuslikku uhkust. Nüüd siis on ta ajaloo unustuse hõlmast välja toonud ameerika teadlased.

Koolikott — popp või tropp!

Ideaalne koolikott

Minu arvates on ideaalne koolikott parajalt suur. Sinna peaksid ära mahtuma õpikud, töövihikud, dressid ja kõik muu vajalik. See võiks olla mingi laheda kujuga ja väga kirkas. Sellel koolikotil oleksid silmad, nina ja suu. Silmad oleksid omakorda taskud. Ka suu oleks tasku, aga ninale vajutades teeks see häälitsusi.

Ma unistan väga sellisest koolikotist!

Laura Laanemägi Väike-Maarja Gümnaasiumist

Koolikott

Mul popid lukud, vahed sees ja olen ikka täitsa mees, sest omal jalal kooli ma üldse ei pea kõndima.

Mul kõhus tarkust igat masti. Ma noodiredelit tean hästi. Köik arvud on mul täitsa peas ning lugeminegi on hea.

Ma igal päeval koolis käin, kuid vastama ei peagi. Ma seda hirmsalt tahaksin, ent seda õps ei teagi.

Mul sugulasteks rahakott ja reisikott ja kohver. Kuid mina — uhke koolikott, mis tarkust täis on rohkelt.

Grete Sirge Laeva Põhikoolist

Tüdrukute lahe koolikott

See on tehtud tugevast riidest. Roosad väikesed pallikesed on pärlid või litrid. Kollane osa on helkur. Kõige ülemine punase lukuga sahtel on kõige suurem, alumised on väiksemad.

Elo Kumel Jõgeva Ühisgümnaasiumist

Popp kotikomplekt nii tüdrukule kui ka poisile!

Popp kotikomplekt koosneb koolikotist ja trenni- ja jalatsikotist. Mõlemal kotil on all sahtel, kust tulevad rattad välja — nagu reisikohvril! NB! Värvid võib igaüks ise valida! Kool on tagurpidi look!

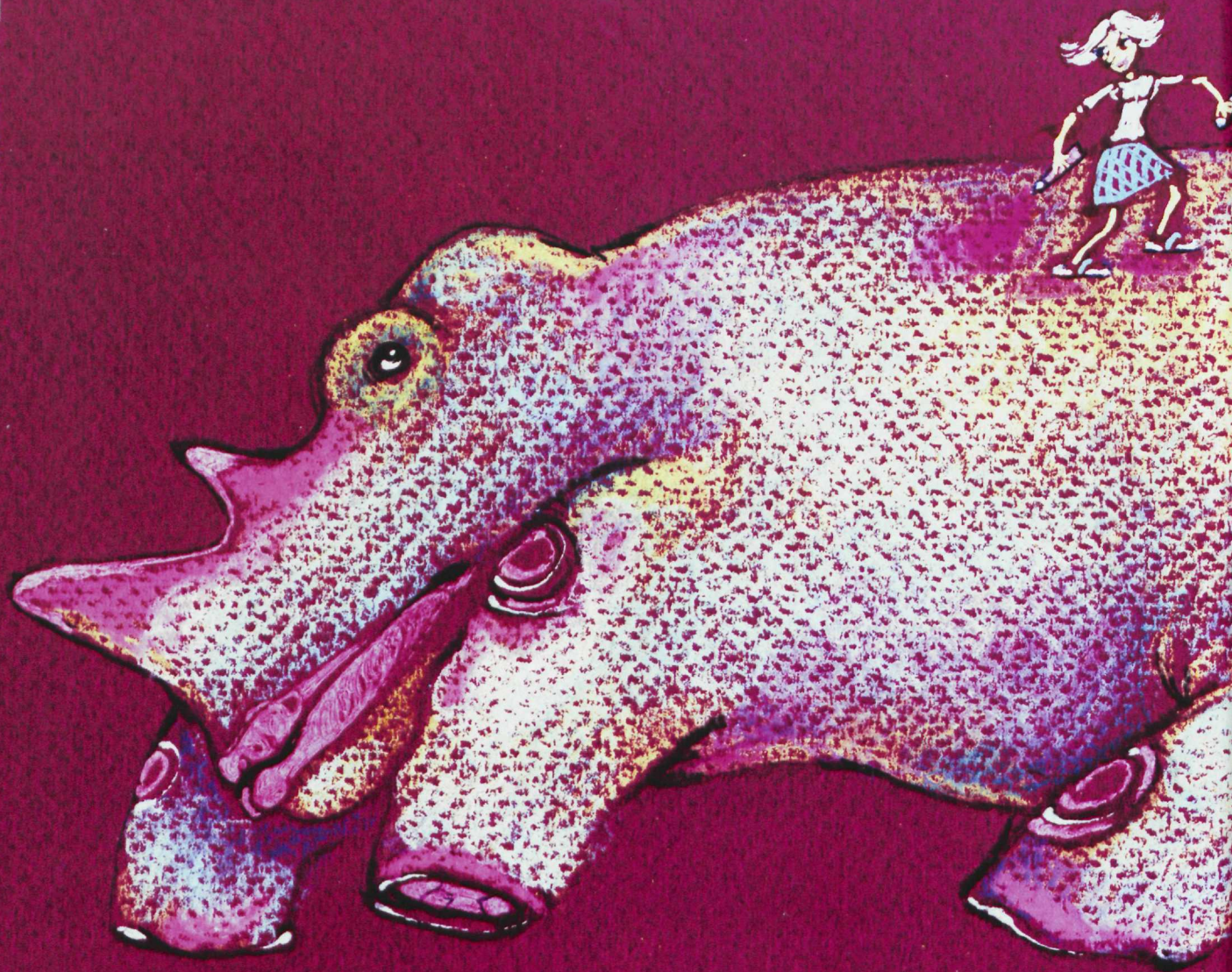
Küllriin Laanet Tallinnast

Anna-Kaisa Adamson Suure-Jaani Gümnaasiumist

Pipi-Lotta Kulla Laeva vallast

Hannele Huovi

Ninasarvik Valm

Ninasarvik oli jäänud hiljaks. Ta tungis mähinal edasi mööda rohelist tunnelit, mille ta oli džunglisse murdnud. Möödaminnes napsas ta mõne lehe. Ta kuulis ka ise oma sammude tüminat. Madude sabad vilksatasid puukstel ja ahvid volksasid ninasarviku teelt kiljudes pakku. Ninasarvik oli pannud aja kinni pärastlõunaks ja päike oli juba jõudnud üle lagipunkti.

Kui ninasarvik viimaks ilusalongi jõudis, oli kosmeetik juba mudavanni valmis seadnud. Ninasarvik võis otsekohe mudaauku viskuda. Määratu plartsatus lennutas pori augu ümber laiali.

“Tehke kõik, mis teie võimuses!” ütles ninasarvik. “Proovige kõiki uusi aineid.”

Nääpsuke kosmeetik hüppas kliendi järel mudaauku ja hakkas pori ninasarviku turjale kühveldma. Klient ajas talle hirmu peale. Olendi hiiglasuur kere kaalus mitu tonni ja tema pentsik raske pea näis ähvardav ja ebamaine. See oli nagu müütilise lohemaos pea. Koonul oli kaks sarve, aga kosmeetik arvas nägevat nende taga veel kaht kühmu, mis ehk võiksid sarvedeks areneda. Pea kummalgi poolel välkus väike vesine silm, mis oli uskumatult inetu.

“Ma arvan, et see ei aita,” ütles kosmeetik ja hõõrus

Pildi tegi Kirke

silmaümbruskreemi kurdudesse silmade ümber.

"Peab aitama!" Ninasarvik hüppas jalule, tõstis pea ja karjatas nii läbilõikavalt, et kosmeetikul hakkasid põlved värisema.

"Võib-olla ei aita see kuigi palju," ütles kosmeetik ettevaatlikult.

"Küll see aitab!" ütles ninasarvik.

"Ju siis aitab," ütles kosmeetik.

Ninasarvik vajus külili ja kosmeetik hakkas nahasse hõõruma karvaemalduskreemi. Ninasarviku õnnetus oli paks nahk. Tema meelest said kõik tema hädad alguse liiga paksust nahast.

"Ei leia meest," ütles ninasarvik kaebliku häälega, iga sõna venitades.

"Küll ükskord ikka näkkab," ütles kosmeetik julgustavalt. Ta oli saanud savimaski valmis ja ninasarvik pidi väheke aega paigal lamama.

"Enamikul näkkab."

"Olen rahvuspargis natuke selle mõttega ringi kõndinud. Mitte ennast välja pakkuvalt, kuid siiski nähtaval olles," kõneles

ninasarvik savimaski alt. "Aga arvake, mis juhtus?"

"Mis juhtus?"

"Minu poole tuli tore da välimusega ninasarvik, aga kui tormasin vaatama ja suskasin sarvega, oli see hoopis dziip."

"Paras üllatus," ütles kosmeetik ja püüdis säilitada asjalikku hääletooni.

"Ja siis see teine!" ütles ninasarvik. "See paistis nii vägev. Tuli otsejoones ja mina kappasin vastu."

"Noh?"

"See oli kaubaveok."

"Kas see oli auto? Pikap?"

"Vist midagi sellist," ütles ninasarvik kurvalt. "See nägi ometi nii uhke välja. Kui sellist näed, lähed kohe pöördesse."

"Ja mitte ühtegi tõelist meest?" küsis kosmeetik kaastundlikult.

"Ei. Üks mikrobuss."

"Mikrobuss?"

"Ja sealt kostis hirmus kisa," ütles ninasarvik. "Ükskord keegi veel tulistab ka ja saab mulle pihta."

Kosmeetik hakkas lõhkuma savikihti, mis oli päikese käes tahenenud. Ninasarviku olukord tundus kahetsusväärne. Ta tahtis leida meest, aga sattus nii loomuliku soovi pärast kõikisugu segadustesse.

"Aga võib-olla muretsete endale prillid?" soovitas kosmeetik.

"See ei aita," ütles ninasarvik. "Mind huvitavad ometi autod ka."

Kosmeetik oli ihukarvad eemaldanud ja hakkas ninasarviku nahale pehmendavaid kreeme hõõruma. Nahk oli kohati viie sentimeetri paksune ja kosmeetik teadis kindlalt, et ükski kreem ei suuda seda elastsemaks muuta.

"Olen veidi kogenematu," ütles ninasarvik. "Mõni võib ära ehmatada."

"Just," ütles kosmeetik ja lasi ninasarviku selga mööda liugu, ürdivõie taldade all.

Siis palus ta klienti keerata teine külg.

"Küll on hea tunne," ütles ninasarvik mõneldes ja sirutas tagajalgu.

Kosmeetik kummardus oma töö tulemusi uurima. Ihu- karvade eemaldamisest ei olnud mingit kasu. Ninasarviku voldiline nahk paistis varasemast lõdvem. Mudavann oli söödikud kaotanud, aga nahk oli niisama paks kui enne. Ninasarvikul oli lühike kael, pakkjalad ja kolm imelikku varvast. Pikenenud ülahuul andis näole kurva ilme. Järgmine kord peaks katsetama nägu pinguldavat maski. Praegu näis, nagu võiks koonnuda vajuda.

"Aju on nii väike," ütles ninasarvik roidunult.

Kosmeetik ei uskunud oma kõrvu. Ta vaatas klienti hämmastunult. See oli ebatavaliselt aus jutt.

"Vabandust?"

"On uuritud, et mul on väike aju," ütles ninasarvik.

"Õnneks on isastel samasugune," ütles kosmeetik ja sai ninasarviku näo naerule. Tema naeratus oli hirmuäratav.

* * *

Eemalt vaadates võib tunduda, et masin on elus.

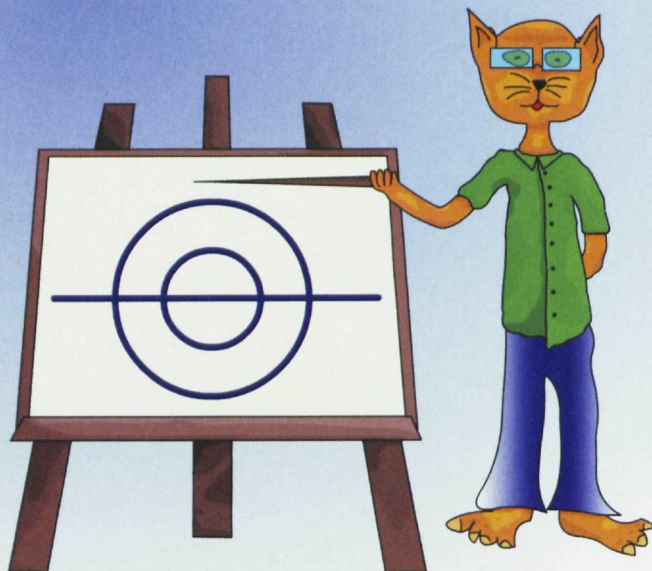
Soome keelest tõlkinud Mare Ollisaar

Märtsiin

VÄIKE KÕHVI MÕISTATUS

ANDE 04.2008.

Joonista alljärgnev kujund ilma pliiatsit paberilt tõstmata, ühegi joonega ristumata ning ühtki joont üle joonistamata.

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et näitusel osales 28 inimest ja 35 koera. Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - nimelt ilmub lahendus koos uue mõistatusega järgmises ajakirjanumbris.

Mõistatuse tegi Ande

IX Nukitsa konkursil sai lastekirjanikest esikoha

- Kristiina Kass
- Aare Toikka
- Andrus Kivirähk

Maailmakuulsa muusiku Nat "King" Cole'i kohta pole teada

- täpset sünniaastat
- täpset sünnikohta
- täpset sünnikuupäeva

Heategevuslik teatejooks, mis toimub 8. mail 12 Eesti linnas, toetab

- spordilaagri ehitamist
- ratatooli-mängupargi rajamist
- suusahüppetorni rajamist

NB! Vastused leiad sedasama ajakirjanumbrit tähelepanelikult lugedes! Kui oled õiged vastused kirja pannud, siis saada need enne 5. juunit toimetusse! Vastajate vahel loosime välja auhinna- raamatud!

Märtsinumbri viktoriini õiged vastused: 1.c; 2.a; 3.a; 4.b; 5.c; 6.a; 7.c; 8.a.

Emadepäeva tähistati esmakordselt

- Saksamaal
- Ameerikas
- Venemaal

Eestis hakkas emadepäeva tähistamist propageerima ajakiri

- Eesti Naine
- Maret
- Looming

Salu-lehelinnu keskmine eluiga on

- 12 – 16 aastat
- 2 – 6 aastat
- 1, 2 – 1, 6 aastat

Energiakeskuse juhataja nimi on

- Krista Aru
- Kristel Mõistus
- Kersti Tarkus

Mis juhtub siis, kui ristata taksikoera porgandiga?
Sünnivad sellised porgandid, keda ükski jänes ei julge hammustada!

Missugune koeratõug kannatab kõige paremini kuumust?
Hot dog!

Kes käib ka suvel kopranahkse kasu- kaga?
Kobras.

Kus on kõige rohkem jäneseid?
Bussides ja trammides.

Emal kolistab kõõgis nõudega ja hüüab:
"Juku, ega sina pole meie sõela näinud?"
"Olen küll, aga ma viskasin selle eile minema!" teatab Juku.
"Miks siis – see oli ju täiesti uus!"
"Mis uus – üleni auke täis!" poriseb poiss.

Õpetaja: "Lapsed, kas te teate, milleks on inimesele vaja silmi?"
Klass: "Silmi on vaja selleks, et näha!"
Õpetaja: "Õige! Aga milleks me vajame kõrvu?"
Juku tõstab käe: "Kõrvu vajame samuti selleks, et näha!"
Õpetaja imestab: "Kuidas nii, Juku?"

Juku: "Aga kui meil kõrvu ei oleks, siis vajuksid mütsid silmade peale ja me ei näeks mitte kui midagi!"

Tsau, Hea Laps! Saadan teile anekdote oma kogust! Liis Tallinnast

Arst: "Kas teil tekkis juba ammu see imelik kinnismõte, et olete ratsahobune?"
Patsient: "Jah, juba varsaes!"

Patsient: "Missugune dieet oleks kõige parem, et kiiresti kaalust vabaneda?"
Arst: "Soovitaksin teile kõige uuemat hiina dieeti."
Patsient: "Milles see seisneb?"
Arst: "Süüa võib kas või terve päeva, aga söögiks võib kasutada ainult suppi. Ja mis kõige tähtsam: söögiriistadena tohib kasutada ainult pulki!"

Emal viib väikese poja arsti juurde:
"Aidake, doktor: minu väikemees neelas just praegu viis krooni alla!"
"Kuidas see küll juhtuda võis?" imestab arst. "Miks sa, poiss, viiekroonist raha sööma pidid?"
"See polnud paberraha, vaid mündid!" teatab väikemees. "Me mängisime vennaga autosõitu ja mina olin mängult parkimisautomaat!"

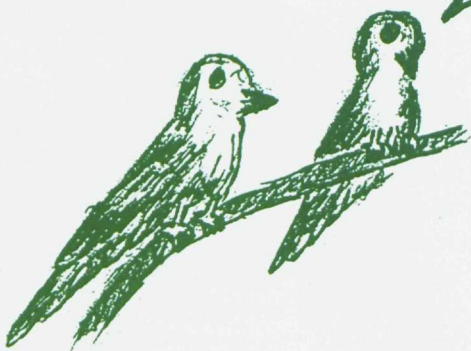
"Kas teie uued prillid on head?" küsib silmaarst patsiendilt.
"Kodus kasutamiseks on nad päris asja eest, aga autorooli ma nendega küll ei julge istuda!"
"Kuidas nii?" imestab doktor.
"Kas teate: ilma prillideta sõites paistsid kõik teed ja tänavad täiesti tühjad olevat, aga kui prillid ette panen, siis tuleb hirm peale, sest kõik kohad on teisi autosid ja inimesi täis!"

Kohtunik: "Kaebealune, te olete juba teist korda kohtu all, kuna murdsite jälle parkimisplatsil võõrastesse autodesse sisse. Millega te seletate seda, et just parklas autosid röövite?"
Varas: "Mis parata: sõidu ajal on masinatesse palju raskem sisse murda!"

Emal riidleb pojaga: "Miks sa ei lase mul kunagi sõbrannadega rahulikult juttu ajada? Kas tead, mis saab väikestest lastest, kes teiste jutu vahele segavad?"
Poiss: "Tean küll – neist saavad suurest peast telereporterid!"

VAATA!
KUI KENAD
LAPSEVANKRID!

T. ARUOJA '07

● Käesurumine robotiga

● Pöörlev maja

Kas oled juba valguspinnapongimänginud?

Teadus seostub üldjuhul millegi kuiva, tõsise ja igavaga: ranged reeglid, pikad keerukad mõttekäigud ning võimalikult vähe omaloomingut. Et seda väära arusaama ümber lükata (ja seda tuleks tõesti teha), tuleb läbi astuda Tallinnas Põhja puisteel asuvast Energiakeskusest, kus näidatakse teadust hoopis teisest, palju huvitavamast küljest.

Kõigil huvilistel on jälle põhjust seada oma sammud Energiakeskusesse, sest 1. aprillil avati seal uus interaktiivne inimkeha- ja sporditeemaline näitus „**Mõistuse ja jõuga**“. Nagu keskuse väljapanekute puhul ikka, on ka seekord tegu ühe väga omanäolise ja hariva näitusega.

Energiakeskuse juhataja **Kristel Möistuse** sõnul on üsna raske välja mõelda sobivaid eksponaate, mille eesmärk on teooriat praktika abil kinnistada. Näitused on tehtud nii, et neid saaks ka loodusõpetuse, keemia või füüsika tundide raames uudistama tulla. Praegune näitus sobib eelkõige inimeseõpetuse või bioloogia tundi. Aga kindlasti ka lihtsalt uurimiseks. „Näitus aitab avardada ja kinnistada küllastajate teadmisi inimese kehist, lihastest. Kindlasti tuleb iga eksperimendi või eksponaadi puhul lugeda ka juuresolevat seletust,“ soovib keskuse juhataja.

„Ideid näituste jaoks saadakse muuseas ka välismaal käies. Maailmas on palju sarnaseid teaduskeskusi. Skandinaavias näiteks koguni 46. Kuid me ei võta eksponaate üle üks-ühele, vaid muudame meie keskuse jaoks sobivaks. Siiski on väga vähe neid inimesi, kes suudavad teadust sääraste huvitavate eksponaatide abil paremini mõistetavaks muuta,“ seletab Kristel Möistuse.

Näituse ekspositsiooni ehitamine ja arendamine on **Aare Baumeri** õlul, keda aitab **Andre Simm**. Tema ülesandeks on ehitada ja viimistleda. **Astri Müül** disainib eksponaate ja

tutustavaid infomaterjale, samuti annab ta nõu ehitamisel.

„Ehituse käigus arutame pidevalt eksponaate läbi, igaüks annab mõne mõtte ning nii vormubki valmis ekspositsioon,“ jutustab keskuse juhataja.

Suures saalis ringi vaadates köitsid kõigepealt tähelepanu kaks suurt valget plastiktünni, mis lähemal uurimisel osutusid **pöörlevaks majaks** ja **tulevikumajaks** ning näitasid ilmekalt, kuidas saaks igaüks lõbusat ajaviidet kasuliku tegevusega ühendada ja üsna lihtsa moodusega elektrit toota. Nimelt tuleb pöörlevas majas kõndida (umbes nagu orav rattas), kuni väljas hakkab põlema tuluke. Kogu nipp seisneb selles, et maja all rataste juures paikneb majaga ühendatud elektrigeneraator, mis pöörlemisel laeb akut ja viimase energiast süttib lõpuks pirn.

Õhusõudmise aparaat meenutas aga kuulsa kunstniku ja leiduri Leonardo da Vinci leiutist, ning nõudis ausalt öeldes üsna palju jõudu, et „tiivad“ liikuma panna! Väga populaarseks osutusid **valguspingpong** ning suur (peaaegu nagu päris) auto, kus sai oma juhtimisoskuse proovile panna. Salapärase **gravitatsioonikaev** seletas, miks planeedid kosmoses alla ei kuku, ning robot oli sportimisel seltsiks. Uurida sai isegi mikrolaineahju mehhanismi ning kõndida hirmutekitava sügaviku kohal! Näitusel on palju muudki huvitavat, kuid kõige õigem on seda oma silmaga kaema minna.

Sabina Zinovjeva

NB! Energiakeskus on avatud iga päev, välja arvatud pühapäeviti ja riigipühade aegu. Uuri ka: <http://www.energiakeskus.ee>

● Sportimine robotiga

Mustkunst ja mustkunstnikud

On see sinu valitud kaart?

Aprillikuu viltsel hõl tähistati nii Eestis kui mujal Kesk- ja Põhja-Euroopas volbriööd. Kuigi eestlaste jaoks on see tähtpäev läbi aegade seostunud kevade lõpliku võiduga talve üle, on volbriööll ka teine, maagilisem tähendus. Nimelt peetakse seda ajaks, mil kõik nõiad haaravad oma luuad ning lendavad läbi korstna öötaevasse, võttes suuna Saksamaale, Brockeni mäele. Seal ligipääsmatus mäetipus pidutsevad nad terve öö – teevad lõkkeid, tantsivad ning võistlevad omavahel. Tavalistele inimestele paistab mäetipus toimuv peomõll virmalistenena. Alates 1980. aastatest tähistatakse volbrilauapäeva kõigi nõidade ja maagia päevana – seega on see pidupäev ka mustkunstnikele.

Tänapäeval on raske ette kujutada, et mustkunstnikke võiks nõidadega segamini ajada, ent keskajal põletati nõiaprotsesside käigus tuleriitadel ka hulganisti andekaid mustkunstnikke. On ju ühest küljest loomulik, et mida andekam mustkunstnik on, seda keerukam on tal tõestada, et sooritatud „ime“ on vaid puhas käteosavus, mitte tumedate jõudude abiga sooritatud nõidus. Ka tänapäeval on Eestis ja mujal maailmas hulganisti nõidu, ent nad ei lenda mitte luudade seljas, vaid üritavad loodusjõudude abiga ravida neid, kelle aitamisel arstiteadus hätta jääb. Kas neisse ka uskuda tasub, jäägu igaühe enda otsustada.

Trikk

Mustkunstnik võtab kätte paki kaarte, mille hulgast palub publiku seast lavale kutsutud vabatahtlikul ühe kaardi valida. Kui abiline on pakist kaardi välja tõmmanud, pöörab mustkunstnik selja ning vabatahtlik näitab kaarti ka publikule. Kui kõik peale maagi on valitud kaardi meelde jätnud, pöördub mustkunstnik taas näoga publiku poole. Ta poolitab oma käes oleva kaardipaki ning paneb ühe poole lavale. Abilisel palub mustkunstnik oma valitud kaardi paki peale asetada. Vabatahtlik teebki seda ning maag asetab laual olevatele kaartidele ka teise poole kaardipakist. Nüüd võtab mustkunstnik kaardipaki kätte ning teeb selle kohal nipsu, seletades: „See liigutus on mustkunstnike seas üks armastatumaid, sest ükskõik kus valitud kaart täpselt ka ei asuks, pöörab ta end pakis ringi.“ Selle tõestuseks sirvib mustkunstnik kaardipakki ning tõepoolest – üks paki keskel olevatest kaartidest on end ümber pööranud. Kui võidukas maag aga abilisel küsib, kas see on tema valitud kaart, ei jää vabatahtlikul muud üle, kui nukralt (või kahju-rõõmsalt, oleneb abilise iseloomust) pead raputada. Mustkunstnik ehmub hetkeks, vaatab uuesti kaarti ning saab siis aru, milles probleem on: „Õige jah,“ räägib ta nii abilisele kui publikule, „seda juhtub vahel. Tegu ei ole tõepoolest mitte valitud kaardi, vaid hoopis indikaatorkaardiga. See tähendab

ANDE *04.2008.

seada, et antud juhul, kuna tegu on number viiega, tuleb lugeda alates sellest kaardist veel viis kaarti edasi.“ Maag võtabki pakist lubatud arvu kaarte välja ning pöörab lootusrikkalt viimase ümber. Tõepoolest, nüüd peab ka abiline tunnistama, et tegu ongi tema valitud kaardiga. Ning nagu sellest veel vähe oleks, pöörab mustkunstnik ümber ka ülejäänud pakist võetud kaardid – hämmastaval kombel on tegu nelja ässaga.

Seletus

Selle triki jaoks on mustkunstnikul vaja kaardipakk eelnevalt ette valmistada. Nimelt tuleb välja otsida ükskõik millist masti „viis“ ning neli ässa. Ainukene kaart, mis peab olema juba algusest peale pakis tagurpidi, on välja valitud „viis“. Kaardid tuleb järjestada järgnevalt: kõige all on neli ässa, pildipool all, nende peal on üles suunatud pildiga „viis“ ning kõige peal ülejäänud 47 kaarti, kõigil pildipool all. Kui mustkunstnik pärast kaardi valimist paki poolitab, asetab ta lavale kaardipaki ülemise poole. Kui abiline on oma välja tõmmatud kaardi pakile asetanud ning mustkunstnik teise poolega paki taas tervikuks liitnud, on paki keskel olevate kaartide järjestus mustkunstniku jaoks ideaalne. Nimelt on paki keskel abilise valitud kaart, selle peal neli ässa ning ässade peal tagurpidi pööratud „viis“. Nüüd ei jäägi mustkunstnikul üle muud, kui kaardipakki sirvida ning näidata tänu nipsule „maagiliselt“ ümber pööranud kaarti. Kui abiline ütleb, et see ei ole tema valitud kaart, tuleb teeselda imestust ning kõnelda „indikaatorkaardist“. Kui mustkunstnik nüüd kaarte lugema hakkab, teab ta juba, et esimesed neli kaarti on eelnevalt valmis seatud ässad ning viies vabatahtliku valitud kaart. Taas kord on trikk õnnestunud ning mustkunstnik aplausi auga välja teeninud.

Lemmikloomaluulet Jõõpre Põhikooli 5. klassilt

Minu lemmik

Minu lemmikloom on koer.
Teda näen ma iga päev.
Talle krõbinaid toon poest,
rõõmustab ta kõigest väest.

Minu Maša

Mul on lahe, lõbus koer,
Maša tema nimeks on.
Haugub, istub,
hüppab, sitsib.

Koerte kooli lähen ma,
ütlen talle: "Istu sa!"
Sõna veel ei kuula ta,
jookseb kohe minema.

Õöl ja päeval ulub ta
ning me keegi und ei saa.
Hommikul me oleme
kõik väga-väga unised...

Markus Gottlieb

Minu koer Rex

Mu koer on suur, ta valvab ja haugub
ja kedagi sisse ei lase.
Kui süüa ta saab, siis liputab saba
ja kõrvu ta longu ei lase.

Kui kodus ma olen, siis mängida tahab
ja müran temaga koos.
Kui kooli ma lähen, siis ootab mind kurvalt,
et millal küll lõpeb mul kool.

Sandra

Lauri

Minu Tsipa

Mul on väike-väike koer —
ta on minu armas koer.
Tsipa mulle nalja teeb,
mina hoolitsen ta eest.
Iga päev ma jalutan
oma väikse koeraga.
Kui ma talle süüa annan,
siis ta saba liputab.
Vallatust tal meeldib teha —
mind ta püksist sikutab!

Aivo

Krokodill

Elas kord üks krokodill,
kellel oli oma pill.
Ta mängis pilliga til-lilli,
et teistel kõrvad löid sest pilli.
Mängust väljas nüüd krokodill,
sest katki läks see tema pill.
Kõla kohe siis vaikseks jäi
ja igauks kõrvu puhata sai.

Karina-Louisa

Minu Penno

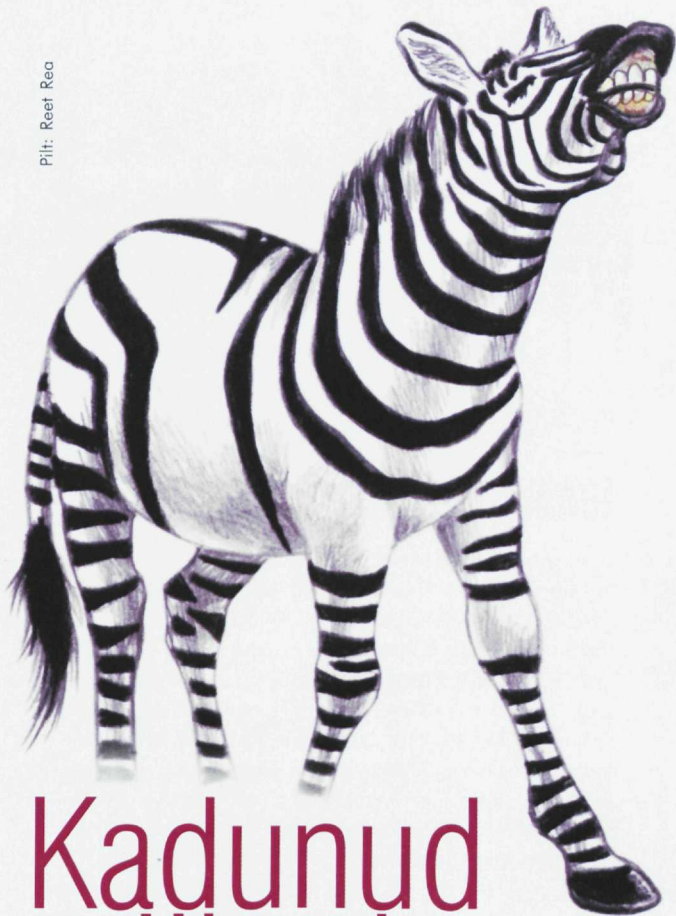
Kui ma lähen Penno juurde,
siis ta saba liputab.
Kui ma teen talle pai,
siis varrukast mind sikutab.

Hommikul, kui viin tal süüa,
liputab mul saba ta.
Tagasi siis mind ta hüüab,
nutaks mind kui taga ta.

Kui vihma sajab, müristab,
siis kiiresti kuuti ta läeb.
Hommikul, kui sadu möödas,
siis uuesti mind ta näeb.

Elina

Kadunud triibud

3. auhind Sten Roosi muinasjutuvõistlusel 2008

Elas kord sebra. Tal oli palju triipe – väga, väga palju, Sebra oli nende üle väga uhke. Mõistagi olid tal kõik triibud täpselt teada ja üle loetud, puhastatud ja korda seatud. Ühel päeval märkas aga sebra, et jala pealt on üks triip puudu. Niisugune asi teeb ju igaühele pahameelt! Sebra hakkas parajasti aru pidama, mida ette võtta, kui äkki viuhiti – oli ka selja pealt üks triip läinud. Nüüd ei aidanud enam muu, kui tuli kiiresti sääred teha. Sebra jooksis, mis jalad võtsid. Suure kiirusega ei pannud ta tähelegi puude vahele tõmmatud võrku. Kiirus oli aga nii suur, et võrk andis järele ja sebra tormas sellest läbi. Kuid oh heldust – triibud olid kadunud! Ainult nina peale oli üks veel alles jäänud. Seda pidas õnnetu sebra nüüd hoolega silmas. Tema teele sattus tiiger ja ka tema triipudest polnud suurt midagi järel.

“Mis sinuga juhtunud on?” küsis sebra naabrimehelt.

“Asi on mustrikütis,” ohkas tiiger, “mind tõmbas ta lassotriikiga haneks.”

“Mis asi on lassotriik?” päris sebra uudishimulikult.

“Jooksin puude vahel ja äkki vihises mu nina all lasso ning keegi tõmbas sellega triibud mu selja pealt ära,” kurtis tiiger. “See ei saa olla keegi muu kui mustrikütt, mu vanaisa rääkis kord temast.”

“Ega siis muud üle jää, kui tuleb ta üles otsida. Mina tahan igatahes oma triipe tagasi,” teatas sebra otsustavalt. Nii astusidki sebra ja tiiger üheskoos edasi, et oma triipe tagasi saada. Tee peal juhtusid nad nägema leopardi ja jaaguari, kellel mõlemal oli

sama mure – täpid ja rõngad selja pealt olid salapärasel kombel kaduma läinud ja leida ei olnud neid enam kuskilt.

“Mida me ette võtame?” küsis tiiger.

“Mustrikütt on meist kiirem, me ei saa teda kätte,” ohkas leopard.

Sebra mõtles natuke ja kostis: “Kui mustrikütt on kiire, otsime temast veel kiiremat looma, võib-olla saame ta niimoodi kätte.”

“Ma tean, kes on maailma kõige kiirem loom – gepard. Ning ma tean ka, kust gepardit leida,” kõneles nüüd leopard. “Minu järele!”

Loomad kõndisid läbi tihniku ja kohtasid seal hirve. Hirv ajas sarved püsti ja kuulutas: “Minu territooriumil ei söö keegi rohtu!”

“Kuule, kuule, me ei söögi rohtu, lase meid ainult läbi,” vastas jaaguar.

“Aga mis ma selle eest saan?”

“Sa saad oma täpid tagasi,” vastas tiiger, kes oli märganud, et ka hirvel pole täppe. Nad said kokkuleppele ja hirv ühines teiste loomadega. Taevasse kerkisid vihmapiilvered ja peagi hakkas sadama.

“Tore küll,” ütles tiiger. “Me ei leidnud mustrikütiti ja lisaks sellele saame veel märjaks ka.”

Äkki märkasid nad kaelkirjakut, samuti ilma täppideta. Kaelkirjak lubas täppide tagasitoomise eest loomad oma kõhu alla vihmavarju. Kui vihm lakkas, asuti jälle teele. Loomad jõudsid Niiuluse kaldale, kus märkasid väikest onnikest. Jõest aga hakkas välja ronima krokodille, ikka veel ja veel. Loomad lugesid kokku, et neid oli kakskümmend. Ja oh imet, neil ei olnud soomuseid seljas! Ka see oli mustriküti töö. Krokodillid lubasid loomi mitte kunagi kimbutada, kui nad oma soomused tagasi saavad. Kõik koos läksid onni juurde. Tuli välja, et seal elaski gepard. Ta istus tugitoolis ja kirjutas midagi. Kaelkirjak oli onni ronimiseks liiga suur, ta pistis pea korstnast sisse ja rääkis kõigi eest: “Auväärne gepard! Siia on kogunenud suur hulk loomi ja meil kõigil on üks suur mure. Meie triibud ja täpid on kadunud.”

“Ja mis siis?” urises gepard.

“Me mõtlesime, et ainuke, kes mustriküti võiks kätte saada, olete teie,” sõnas kaelkirjak aupaklikult.

“Ega ma teie teener ole. Teen praegu ühte tähtsat kirjatööd, tulge pärastpoole,” teatas gepard tähtsalt.

Loomad kõmpisid eemale dz’unglisse ja äkki seisis nende ees mees, püss seljas, kannustega saapad jalas ja kott käes.

“See ongi mustrikütt,” sosistas tiiger teistele. Ta oleks kohe mehe maha murdnud, kuid aimas viimasel hetkel püssi ohtlikkust. Mees võttiski püssi ja irvitas: “Küll nüüd saab palju topiseid! Ootasingi, et te mind otsima tulete ja teid kõiki korraga kätte saan!”

Ta suunas püssitoru loomade poole.

Äkki kuulsid kõik hirmsat möiret, mis pani maa vappuma. Mustrikütt vaatas selja taha. Seal paistis tolmupilv ja selle sees tulistvalu jooksev gepard. Natukese aja pärast lendasid mees, tema püss ja kott gepardilt saadud hoobi tõttu õhku. Teine löök lennutas mehe üle dzunglitihtniku loomade silmist.

Kotisuu oli õhus lahti läinud ja kõik mustrid pudenesid sealt välja.

“Mustreid sajab, mustreid sajab!” hüüdis kaelkirjak, kelle peale täpid esimesena kukkusid. Iga loom üritas oma täppe või triipe kätte saada ja vaadata, et võõras muster mitte tema selga ei kukuks. Oh seda pidu ja pillerkaart küll! Tants ja trall kestis kümme päeva, kuni lõpuks mustrisadu järele jäi. Kütt oli nüüd igaveseks läinud ja kõigil loomad el oma mustrid jälle ilusasti kasuka peal.

Lastejutuvõistluse tulemused on teada

Eesti Lastekirjanduse Keskuse, kirjastuse Tänapäev ja ajakirja Täheke korraldatud lastejutuvõistlusele „Minu esimene raamat“ laekus kokku 27 käsikirja. 4. aprillil tehti teatavaks konkursi võitjad. **I koha** võitis **Siiri Laidla** „Raamatukogunoid Rosaalie“. **II koha** sai **Reeli Reinausi** „Saladuslik päevik“. **III koha** väärilisteks tunnistati **Tiia Selli** „Neletriin ja Kapi-Kaarup“ ning **Siiri Laidla** „Norman Kartmatu ja Noodila vennaskond“. Ära märgiti **Mare Mürsepa** „Viis vaba kutsikat“, **Ketlin Priilinna** „Väike kuninganna“ ja **Ülle Kütse** „Killu“. Jääme põnevusega ootama võidutööde trükkimineku!

Lahtiste ustega lastetoad – nii vanad kui ka uued!

2. aprillil avati **Tartu Mänguasjamuuseumis uus näitus „Eesti Vabariigi lastetoad“**, mida vaadates saad heita pilgu mitme aastakümne laste elule.

Lisaks ajastuhõngulistele lastetubadele ning mänguasjadele on näitusel väljas Eesti laste lapsepõlvlood ja – fotod, vaadata saab ka dokumentaalkaadreid laste elust ja mängudest. Mine kindlasti näitust vaatama – kas pole põnev teiste tube enda omaga võrrelda!

Eelmisel aastal toimus teatejooks ligi 3000 lapse osavõtul viies linnas üle Eesti. Pildil stardivad lapsed ja noored Tartus Küüni tänaval.

Heategevuslik teatejooks toimub tänava 12 Eesti linnas

8. mail toimub 12 linnas üle Eesti suur heategevuslik teatejooks, juba kolmandat aastat toimuvale üritusele on tänava jooksma oodata koguni 6000 last ja noort. Sel aastal toetab Teatejooks õnnetuse läbi liikumisvõime kaotanud lastele ainulaadse ratastooli-mängupargi rajamist. Teatejooks toimub lisaks eelmisel aastal jooksu korraldanud Tallinnale, Tartule, Pärnule, Paidele ja Toilale tänava ka Narvas, Rakveres, Otepääl, Haapsalus, Kärdlas, Kuressaares ja Raplas. Jooksu peakorraldaja on võistluste korraldamise ja sportlaste esindamisega tegelev **MTÜ Tallinmeeting** koostöös **Kuningliku Norra Saatkonna ja Norra Kergetõustikuliiduga**. Teatejooksu patroon on **Norra suursaadik Stein Vegard Hagen** ning suurtoetajad **Kultuuriministeerium, Tallinna Sadam ja DnB NOR Bank**.

Foto: Lauri Kulpsoo

Festival „Koolitants 2008“ lõppkontsert toimus Taaralinnas

17. maakondlikku tantsupäeva ja 5. piirkondlikku Koolitantsu festivali järel valis žürii välja parimad selleaastased Koolitantsu tööd. 100 parimat tantsunumbrit astusid 12. ja 13. aprillil „Koolitants 2008“ lõppkontserdil publiku ette Tartu Vanemuise teatri suures majas.

Festivalist võttis osa **5876** tantsijat. Tantsutruppe osales selleaastasel festivalil **327** ning kokku esitati **700** algupärast tantsunumbrit. Eesti Tantsuagentuuri poolt korraldatav festival „Koolitants“ toimus tänava 14. korda. Rohkete laureaate nimekirja saab imetleda festivali kodulehelt: www.koolitants.ee. Tantsi kohe koos oma arvutihiirega sellele lehele!

Eesti parim lastekanalite valik tuleb Elioni DigiTV-sse

17. aprillil lisandub Elioni DigiTV lastepaketti lisaks seitsmele olemasolevale kolm Disney' kanalit – Disney Channel, Toon Disney, mis näitavad nii uusi kui ka juba klassikaks kujunenud Disney' multfilme, ning Playhouse Disney, mis on mõeldud kõige väiksematele.

IX Nukitsa konkursi võitjad on selgunud!

IX Nukitsa konkursil oli vaatluse all **192** aastatel **2006-2007** ilmunud raamatut – 88 eesti kirjaniku 122 esmatrükki ja 96 eesti kunstniku pildid 176 raamatule. Võitjateks osutusid seekord **Andrus Kivirähk** ja **Heiki Ernits**, kelle kirjutatud ja joonistatud „**Leitajateküla Lotte**“ kogus ülekaalukalt enim hääli nii kirjaniku kui kunstniku kategoorias. Kirjanike arvestuses teisele kohale jõudis **Aare Toikka** ja **Aarne Mägi** „**Ruudi**“ ning kolmandaks tuli **Kristiina Kassi** „**Samueli võlupadi**“. Illustraatoritest sai teise koha reklaamikunstnik **Anni Mäger** piltidega **Urmast Lennuki** raamatule „**Sööärasöö**“ ja kolmanda koha **Moritz** piltidega **Heiki Vilepi** raamatule „**Kapiukse kollid jälle platsis**“. Hääletusest võttis osa **7215** last, hinnanguid koguti üle Eesti peamiselt raamatukogudes.

Tere, lind!

Salu-lehelind

Ta saabub juba aprilli lõpupäevadel.

Praegu võib salu-lehelinnu laulu peaaegu kõikjal kuulda. Seal, kus puid-põõsaid kasvamas – metsas, vörsastikes, puisniitudel. Isegi linnaparkides ja rabamännikus. Sest salu-lehelind, olles ise küll üks meie pisemaid linde, on samas ka üks arvukamaid. Nii nagu metsvinte, saab ka salu-lehelinnu pesitsevate paaride arvukust miljonites mõõta – umbes poolteist miljonit!

Kuid kas me tunneme ära selle ülitalalise rändlinnu, kui temaga vastakuti juhtume? Tegelikult ei tunne, kui ta nokka lahti ei tee. Isegi linnuteadlased suudavad salu-lehelindu väike-lehelinnust vaid tiivasulgede mõõtmise teel eristada. Teoreetiliselt see küll nii keeruline pole, sest salu-lehelinnu jalad on helepruunid, väike-lehelinnul tumedad, aga praktikas pole ka see alati piisav tunnus eristamiseks. Pealegi on lehelinnud nii pisikesed ja vilkad, tegutsedes lehestiku varjus pidevas liikumises, et ega neid tavaliselt väga lihtne jälgida polegi. Küll aga saame neid eristada kevad-suvisel perioodil laulu järgi.

Salu-lehelinnu laul meenutab oma ülesehituselt metsvindi laulu, on aga sellest tunduvalt mahedam. Tema laulus puudub selline teravus ja jõulisus, mis on omane metsvindi laulule.. Samas on huvitav, et just meie kahe arvukaima laululinnu laulud teineteisega sarnanevad. Kes aga vähegi linnulaulu tunneb, see neid kahte segi ei aja..

Salu-lehelind on agar laulumees. Ta laulab sõna otseses mõttes iga ilmaga. Nii kõrvetavas keskpäevases leitsakus kui ka vihma ja tormiga. Hommikul on ta varane alustaja ja õhtul hiline lõpetaja. Tema laulu kuuleme peaaegu terve suve jooksul, ehkki juulis veidi vähem kui mais-juunis. Ja augustis-septembris mitte enam nii meisterlikku vilerida kui seni, sest siis harjutavad laulu noored isendid.

Need noored on üles kasvanud maapinnal asetsevas mõnuses pehmes sulgedega vooderdatud kerakujulises kõrtest pesas, millel lennuava ühel küljel. Pesa on ema ehitatud, isa ju rohkem laulumees. Aga krundi valis isa välja ning kaitses seda agaralt teiste liigikaaslaste eest. Samuti hoidis silma peal ning hoiatas ema võimalike vaenlaste lähenedes. Juunis munes ema kuus-seitse ornakoorelist valkjat roosatäpulist pisikest munakest ning haudus neid kaks nädalat. Siis tuli ka isa appi, sest pisikesed pojakased vajasisid rohkelt kõhutäidet. Selleks sobisid kärbsed ja teised kahetiivalised ning ka liblikate röövikud. Alles sügisel proovitakse ka natuke marju lihale vahelduseks.

Pesaelu kestab kümme kuni kaksteist päeva, siis minnakse juba välja uudistama. Juhtusin mullu just sellisel etapil salu-lehelinnu pesakonnale, kui pojad olid pesast lahkunud ning istusid kenasti kõrvuti ühel madalal oksakesel. Isa-ema aga tassisid endiselt toitu ning torkasid seda peagi ellu astuvatele

Salu-lehelind on agar laulumees. Ta laulab sõna otseses mõttes iga ilmaga. Nii kõrvetavas keskpäevases leitsakus kui ka vihma ja tormiga.

gutamine, pere loomine ja laste kasvatamine – alles ees. Samas on isaslindudel põhjust ka muretsemiseks. Nimelt on mis- kipärast salu- lehelinnu õrnema soo esindajad

lehelinnuhakatistele noka vahele. Kurb oli, kui see idüll minusuguse koletise saabudes lõppes, aga ometi tore, et ma neile mingit ohtu ei kujutanud. Märksa kurvem oleks olnud, kui minu asemel oleks sellele kaunile vaatepildile peale sattunud hoopis kass, rebane või metsnugis.

Vaenlasi on ju väikestel linnukestel palju ja tegelikult näitab statistika, et ega neil keskmine eluiga polegi rohkem kui 1,2 kuni 1,6 aastat. Aga nende suur arvukus näitab ometi, et liik suudab end väga edukalt taastoota. Ja see tubli väike linnuke lendab talveks koguni Lõuna-Aafrikasse! Enamasti asutakse teele augustis ja septembri esimesel poolel, aga üksikuid salulehelinde kohatakse veel ka septembri lõpus ja isegi oktoobri alguses.

Praegu on see aga kaugel tulevik, sest tiibades on veel kevadrände väsimus. Ja aasta kauneim aeg – kaasa võr-

vähemuses, seega peab osa isaslindudest üksikuks jääma. Seda enam peab püüdma parimat krunti endale haarata ning laulma nii võrratult, et see võimalikku paarilist mitte kuidagi üksikõikseks ei saaks jätta. Vahel olevat salu-lehelinnu härradel õnnestunud isegi väike-lehelinnu daamid ära võrgutada. Ja mõned salulehelinud mõistavad koguni teiste lindude – näiteks karmiinleevikese või must-kärbsenäpi – laulu imiteerida. Nii on neil lihtne meidki ära petta, sest lauljat märgata on ju raske. Me ei pruugi sellest kunagi teada saadagi, kui see peaks juhtuma. Aga kõigepealt püüdkem salulehelinnu enda meloodiline vilerida selgeks saada ning nautigem selle tagasihoidliku välimusega vahva linnukese lähedust jalutuskäikudel!

Foto ja tekst: Peep Veedla

Marianna Vaga Mustamäe Kunstimajast

Minu vanaema

Minu vanaema nimi on Ludmilla. Ta on 66 aastane ja elab Järvamaal Särevetes. Tahaksin rääkida oma vanaema lapsepõlvest.

Sündides oli tal lastehalvatus. Ta sai ainult roomata, kõndima hakkas kolmeaastaselt. Kui ta kõndima hakkas, siis ta muud ei teinudki, kui laulis ja tantsis. Tal olid süsimustad silmad ja juuksed. Ja sellepärast kõik vanad naabrinaised narrisid teda mustlaseks, mille peale vanaema väga kurvastas ja jooksis nutuga oma ema juurde lohutust otsima. Ega siis keegi ei tahtnud olla mustlane! Vanal ajal käisid mustlased talust tallu ja linnast linna oma suurte vankritega. Nad pakkusid inimestele igasugust kaupa raha vastu. Samas olid ka osavad vargad. Kurjad tädid rääkisid vanaemale, et ta olevat mustlaste vankrist välja kukkunud. Selle jutu peale hakkas vanaema nutma.

Kui vanaema oli 9. klassis, siis suri ta isa, kes oli raskesti haige. Siis pidi vanaema oma emale appi tööle minema. Vabadel päevadel ja õhtustel aegadel käis ta emaga vilja segamas ja kuivatamas. Vanaema unistuseks oli saada õmblejaks. Aga ta ei tahtnud oma ema üksi jätta ja läks pedagoogikakooli, mis asub samas linnas. Nii saigi vanaemast õpetaja.

Vanaema on oma ameti pidanud 40 aastat. Nüüd on ta pensionil. Alati, kui ta külla tuleb, toob ta meile palju puuvilju ja komme. Ta ei ole linnavanaema moodi. Nüüd on ta juuksed lumivalged, aga silmad on ikka pruunid. Ma arvan, et minu vanaema armastab meid üle kõige. Kui meie talle külla läheme, siis ta kallistab meid nii kõvasti ja ütleb ikka, et oleme tema kallikesed. Mina arvan, et igale lapsele on oma vanaema kõige kallim.

Kristel Zovo Võnnu Keskkooli 4. klassist

 HEA LAPS

Eesti otsib
superstaari

HEA LAPS

SPEED

GO! 2008

www.speedracermovie.com

WALT DISNEY PICTURES
P R E S E N T S
A SPEED RACER PICTURE
SPEED RACER MOVIE
© 2008 WALT DISNEY PICTURES
A DIVISION OF WALT DISNEY STUDIOS

Kirjanurk

Soe ka südamlük maitervitus kõigile sõpradele ja sugulastele!

Asume nüüd uurima, kellel oli õnne meie märtsi- numbri võistlustel. Nagu tavaliselt, saavad ka nüüd Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva-, Pärnu- ja Läänemaa lapsed oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist** (Kuninga 6, Tallinn. NB! Galerii on avatud teisipäevast laupäevani kella 10 – 18). Tartu-, Valga-, Võru- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse Tartusse **O. Lutsu nim. Raamatukogu Lasteosakonda** (Kompanii 3/5, Tartu). Kellel on muid soovet, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida!

Tsauka! Olen 11 aastane Pille-Riin, kes otsib KIRJASÕPRA! Varem elasin Eestis, Tartu lähedal, aga nüüd kolisin Inglis-

maale. Kirjutada võiksid nii umbes 10 – 13 aastased tüdrukud ja poisid. Kirju ootan aadressil: **PILLE-RIIN KULLA, 3 Partridge Road, Parkhurst, Newport, Isle of Wight, PO, UK.** NB! Ärge unustage kirjutada enda nime!

Tere! Tavapostist lugu pidavaid kirjasõpru ootab 8. klassis õppiv poiss, kelle hobideks on sport ja

lugemine. **JANAR VAISMA, Nõmme tee 99, Tallinn.**

Tere! Otsin kirjasõpru ja niisama suhtlemiseks häid jutukaaslasi, nii poisse kui ka tüdrukuid. Olen 11 aastane ja kirjasõprade vanus peaks olema vahemikus 11 – 15. Mu msn on janely2222@hotmail.ee. Kribage siis mulle! **JANELY**

TSAU! Kõik 12-16 aastased poisid või tüdrukud, kes on 2008. aasta suvel Hiiumaal, Emmaste kandis, kirjutage mulle e-posti aadressil skorpiogirl@hotmail.ee. Ise olen samuti seal, vanaema juures, üks teine tüdruk on ka. Nii et saatke kiri aadressil skorpiogirl@hotmail.ee

LEGO-talongide saatjaid

kogunes seekord ka hästi palju. Õige vastus oli teadagi "Toa Nuvad" ja loosiõnn naeratas järgmistele lugejatele:

HANS NEELUKSE

Rakverest, **AVELIIS**

VESEKIMÄE Türitl,

ALAIN-ASKO ORGU-

SAAR Tallinnast ja

ANDREAS PREISFREUND

Väike-Maarjast.

saabus seekord väga-väga palju ja pidime parimatest parimate seas veel loosimise korraldama. Peaa hinnad – nukud – saavad

GRETE SIRGE Laevast, **KÜLLI-TRIIN LAANET**

Tallinnast ja **LAURA LAANEMÄGI** Väike-Maarjast. Ergutusauhinnad võitsid **PIPI-LOTTA KULLA** Laevast, **ELO KUMEL**, **ANNABEL LEITEN**, **TRIIN VALDMAA** Jõgevast, **ANNA-KAISA ADAMSON** ja **MARTI KOOKLA** Suure-Jaanist.

BARBINDUSE-töid

Laagrisuvi koos Kanutiaia Noortemajaga!

Kanutiaia Noortemaja korraldab suvisel koolivaheajal kaks erilmelist laagrit lastele ja koolinoortele.

Linnalaager 2008 toimub kahes vahetuses:

2. – 13. juunini 2008 (10 päeva) ja 16. – 27. juunini 2008 (8 päeva) Kanutiaia Noortemajas (Aia tn. 12).

6–15 aastased saavad võimaluse aktiivseks puhkuseks vanalinnas koos noortemaja õpetajatega. Kavas on mängud, spordivõistlused, ujumine, meisterdamise töötöad, näituste külastamine ja väljasõit loodusesse. Laagripäev algab kell 9 ja lõpeb 17. Rühmad moodustatakse vastavalt vanusele.

Teatri- ja tantsulaager Karepal toimub 18.– 24.

augustini 2008 (7 päeva). Laagriliisi ootab päikeseline liivarand, puhas merevesi, puutumata loodus ja männimets. Sportimiseks ja muidu aktiivseks kehaliseks tegevuseks annavad lisavõimalusi spordiväljakud, kiiged ja esinemislavad. Laagrer pakub 6 – 18a. õpilastele võimalust osaleda põnevates tantsu- ja liikumis- ning teatri- ja improvisatsioonitundides. Lisaks toimuvad matkad, lõkke- ning stiilõhtud, ühislavastus laagris omandatu põhjal. Ööbimine 4-kohalistes majakestes, soe söök 3 korda päevas.

Laagritesse saab registreeruda kuni 26. maini Kanutiaia Noortemaja koduleheküljel: www.kanuti.tln.edu.ee Samas on saadaval ka täiendav info. Telefon 6443969

Valge Kahvi ordu mõistatuse lahendajatest võitis auhinnaraamatu **VIVIAN VIIMNE** Võrumaalt.

Ristsõna õige vastus oli "ei hiline kaks korda". Preemia-CD võitsid **ANNETTE LÕOKE** Valgast ja **HANNA KATA NORMA** Võhmast.

Viktoriini vastajatest tundsid kõik kenasti nii Kristian Jaak Petersoni kui ka Mina-lugude autorit Eva Koffi. Au hinnaraamatu saavad **PILLE-RIIN KULLA** Tartumaa ja **ANNI KLAMMER** Lääne-Virumaa.

Liikumisrõõm Eestis 2008

Liiikumisrõõm Eestis 2008" alustas oma teekonda juba aprillis, kui Eesti Südameliit avas tänavuse samanimelise südamenädala **Eesti Vabaõhumuseumi Kuie koolis**. „Liikumisrõõm“ jätkab aga oma teekonda kogu eeloleva aasta, novembrikuu lõpuni, kuni on kestmas Eesti Vabariigi 90. sünniaasta tähistamine.

Liikumisrõõmsana on hea tähistada oma riigi juubeliaastat. Kes on liikuv, vastupidav, väsimatu ja sitke, see teeb oma tublidusega tugevamaks ka meie riiki. Et riigil oleks pikk-pikk iga peaksid terved, tugevad ja pikaajalised olema ka ta kodanikud.

Liikumisrõõm võib iga päev igaühe hinge pugeda, kui saab vabalt käia, joosta ja hüpata, ronida või turnida – niipalju kui süda lubstib. Tundide viisi palli taga ajada

või kevadiste põldude vahel kooli kõndida, ise sealjuures lookestega võidu lauldes. Keda on õvest tuppa hõigatud: „Tule juba, aitab küll, tule puhka ka väheke!“ – küllap see teab, kuidas maitseb liikumisrõõm ja kuidas ta sünnib. Liikumisrõõmul on hea üheskoosmängimise, nalja-, naeru- ja mõnusa väsimuse maitse.

Küllap teab seegi, kes tundide viisi on aega teleka- või arvutiekraanide ees veetnud, mis maitse pikast diivanil või toolil istumisest tuleb. Luud-kondid jäävad kangeks, kael vajub õlgade vahele lühikeseks, selg kasvab ümmarguseks ja veri soontes läheb laisaks ning hapnikuvaeseks.

Just seepärast on teadlased teinud reegli – **vähemalt 2 tundi on iga päev tarvis liikuda ja seda nii, et higigi pääseks välja tulema!**

Kui oled ühe tunni veetnud arvuti või teleka ees, siis tuleks üks tund värskes õhus liikuda!

„Liikumisrõõm Eestis 2008“ on kooliõpilasi ja õpetajaid liikuma innustav huvimäng. Algidee pärit Soomest, kus „Liikumisseiklus ümber maailma“ haarab igal kevadel kaasa enam kui 170 000 õpilast ja üle 9200 õpetajat. Vt lisa: www.nuorisuomi.fi

Soomes lastega sarnaselt asutame tänava ennast liikumistekonnale Eestis.

Eesti Südameliidult on selleks kooliõpilastele igaühe ISIKLIK LIIKUMISKAART, kuhu saab ise kogu oma päevase liikumise üles märkida.

Nii saab hea ülevaate, kui palju liikumisminuteid-tunde kokku koguneb – kooliteelt, vahetunnist, kehalise kasvatuses tunnist, trennist, huvide või sõprussuhete mõjul, tööde ja asjatoimetamise mõjul. Võib võrrelda, **kas saab selle teadlaste poolt soovitatud miinimumi täis – iga päev vähemalt 2 tundi ehk 120 minutit lihastele tööd ja liikumist!**

Klassi jaoks on ÜHINE LIIKUMISKAART, kuhu saab kõigi liikumisinutid kokku liita ja kilomeetriteks ümber arvutada. Arvestus käib nii, et **10 minutit = 1 km**. Huvitav on teada saada, kaugele niiviisi võiks jõuda, kui see ühe ühise teekonnana ette võtta. Selleks on Eesti kaart, mida mõõda läheme fantaasiamatkale. Teekonnal saab tundma õppida Eesti ajalugu – käia läbi paigad, kuhu on püstitud Eesti Vabadussõja auks mälestusmäärke ja kus on Eesti riigipeade sünnikohad.

Kui rohkem huvi, siis vaata lisa: www.sydameliit.ee

Maire Sirel,
Eesti Südameliit

MIDA TÄHENDAVAD NEED NUMBRID SIIN KIRJANIKU NIME ALL? NÄED-BORNHÖHE 1862-1923

Ei TEA. ARVATAVASTI

	postkast			3 x täht meeter		Karupoeg Puhhi suur sõber on Christopher .....
	karusmari			Korea autofirma		
				põhjamaade elanik		
				noot		
				vibupüss		
				Eesti Radio	kelk	lume-... talvine skulptuur
				materjal	inglise keeles	Inga ... Baba
..... Gena						pika sabaga lind
Küllo						panipaik lahtise taeva all
				tilgad silmast		
				kaksikpunkt		
				nendel		
post- indeks		Oskar Luts				aasta
pilge, pilkav teos		pühad metsad				vehklemis- möök
		raadius		Ingo	...-loogia; ...-graafia maateadused	
				hapu puuvili	sekund	
		auto elektri- energia allikas				
		käsitööline				
					masinasse kütust panema	Euroopa Liit
						silitus
		Konrad		Urmas Alender	kehaosa	
		himu, süüa- tahtmine		infobüroo	tänav	
Vene münt				Notre .... Jumalaema		tema
Imre				aar		tonn
röntgen	väsinud, rammes- tunud	Anne	piimatoode seljakott			

Reisikiri kevadisest Londonist

Jakob Westholmi Gümnaasiumi 4. – 7. klasside õpilastest valiti välja parimad inglise keele tundjad, kes said võimaluse osaleda preemiareisil Londonisse

Esimesel päeval – 14. märtsil –

ootasime ja ootasime Tallinna lennujaamas ärevusega lennukit, mis pidi saabuma kell 16.15. Lõpuks – kella 5 paiku – asus õhulaev teele Inglismaa poole. Gatwicki lennujaamas maandudes pidime kiirustama, et jõuda National Expressi bussile, millega sõitsime kesklinna Victoria jaama, kust saime metrooga hostelisse. Meie metroopeatus oli Gloucester Road ning sealt juhatasid seitsmendikud teed Meiningeri hostelisse.

Teisel päeval

läksime linna vaatamisväärsustega tutvuma. Esimesena külastasime Püha Pauli katedraali. Selle ülemiselt platvormilt avanes imeline vaade Londonile. Tee sinna oli aga väga raske.

Suhteliselt väsinuna suundusime edasi Londoni Towerisse, mis on kuulus oma kaarnate poolest ning seal hoitakse ka Inglise kroonijuveele. Tower oli üks minu lemmikkohtadest! Tore oli ilusa ilmaga värskes õhus ringi jalutada, kuulata jutte ajaloost ning vahepeal mõnes tornis käia. Hiljem sõime ja läksime Thames'i jõele väikesele paadisõidule. See oli väga huvitav, meile räägiti jõeäärsetest majadest ja nende ajaloost. Maabusime Westminsteri kail, kust oli hea vaade Parlamendihoonele ja London Eye'le.

Kolmas päev

oli pühapäev ning päeva parimaks kohaks oli Londoni Aquarium, mis võlus paljude eksootiliste kaladega. Seal oli võimalik ka raidede pai teha, mis oli täielik külalistemagnet. Ka haisid oli seal mitu eri liiki. Järgmisena jalutasime Rahvusgaleriisse, mis on tohutu suur kunstimuseum. Paljud maalid olid väga ilusad ja huvitavad, minu lemmikuks sai Stubbsi

“Whistlejacket”. See on väga kena ja suur pilt kaunist pruunist hobusest. Kunstimuseumi ees asus Trafalgar'i väljak, kus olid parajasti Püha Patricku päeva pidustused. Tore oli sattuda Londonisse tähtpäeva ajal! Pärast tutvusime Chinatowniga, kus ka einestasime.

Neljas päev

algas Madam Tussaud' muuseumis. See oli väga lahe. Kõik kujud olid päriseluga väga sarnased. Leidsin üles paljud oma lemmikfilmistaarid ja -muusikud. Iga kujule oli tehtud ka sobiv taust. Muuseum oli üles ehitatud tubadena: Hollywood, muusikud, poliitikud, kuninglik perekond, sportlased, teadlased. Pärast sai näha lühikest joonisfilmi staaridest ja reisida spetsiaalse “taksoga” läbi Londoni ajaloo.

Järgmisena suundusime lähedal asuvasse Sherlock Holmesi muuseumisse, kus oli Sherlock Holmesi aegne mööbel, ka ruumid olid kujundatud vastavalt raamatu kirjeldustele. Tubades olid vahakujud mitmetest Holmesiga seotud raamatutest.

Edasi seiklesime bussiga Briti muuseumisse, kus oli väljapanek muumiatest ja vaaraodest, lisaks leiud Egiptusest. Veel tutvustati Indiat ja Ameerika põliskultuure.

Viendal, meie reisi eelviimasel päeval

oli plaan minna giidiga linnatuurile, kuid otsustasime hoopis ise vaatamisväärsused läbi käia. Esimesena nägime Buckinghami paleed, kus toimus parajasti vahtkonnavahtetus, siis suundusime läbi St. Jamesi pargi Westminster Abbey'sse. Westminster Abbey on suur kirik, kus toimuvad kõik tähtsad kuninglikud tseremooniad ja sinna ei lasta tavainimesi üldse sisse. Väljast jättis see aga väga suursuguse mulje. Westminster Abbey taga asuvad Parlamendihooned koos Big Beniga. Seal tekkis mul tõeline Londoni tunne, sest Big Ben on ju üks Londoni sümbolitest. Järgmisena seadsime sammus Trafalgar'i väljaku poole, tee peale jäi Downing Street 10, mis on peaministri elupaik.

Hiljem pidasime Hyde Parkis piknikku, vaatasime Kensingtoni paleed, kuhu siinamaani printsess Diana auks lilli tuuakse ja kus kuninganna Victoria sai teada, et ta peab 18-aastaselt kuningannaks saama. Hyde Parkis oli ka Alberti memoriaal, mille kuninganna Victoria laskis püstitada oma abikaasa auks. Kuju on suursugune. Selle vastas asub Royal Albert Hall. Edasi suundusime teadusmuuseumi, kus oli väga huvitav. Kahjuks jäi meil seal aega väheseks – pidime ruttama hostelisse, et süüa õhtust ja teha ettevalmistusi muusikalietendusele minekuks. “The Lion Kingi” etendus toimus Lyceum Theatre's ja oli väga lahe. Laulud ja tantsud olid võimsad, kostüümid nutikad ja üldse oli etendus meeliülendav.

Kuuendaks, reisi viimaseks päevaks

oli meil planeeritud ainult loodusmuuseum, mis asus meil üle tee. Muuseumis hakkas esimesena silma suur dinosauruse skelett. Seal oli ka suur ja huvitav väljapanek dinosaurustest. Muuseumis võis vaadata ka imetajaid, linde, putukaid, roomajaid ja Maa teket. Ka seal nappis meil aega: pidime kiirustama bussile, mis viis meid lennujaama. See oli väga suur – nagu suurlinnale kohane.

Olen väga õnnelik, et sain käia oma unistuste linnas – Londonis!

Piiä Öunpuu Jakob Westholmi Gümnaasiumi 7. a klassist

Kõigimadepäev

Anna Reeves Jarvis

Anna Reeves Jarvis
sünnimaja-museum

Kuidas sündis emadepäev?

Emadepäeva tähistamise traditsioon on pärit Ameerika Ühendriikidest. Lääne-Virginias Graftoni linnas elas 20. sajandi alguses perekond Jarvis. Pereema **Anna Reeves Jarvis** oli aktiivne ühiskonnategelane, kes korraldas emade kokkusaamisi ja asutas ka nende organisatsiooni. Tema perekonnas kasvas 11 last!

Pärast Anna Reevese surma 1905. aasta maikuu teisel pühapäeval oli tema 41-aastane tütar Ann see, kes võttis üle ema ühiskondlikud kohustused. Oma ema teisel surma-aastapäeval (1907) korraldas ta mälestus-koosviibimise, mille nimetas emadepäevaks. Ta viis

ema hauale sületäie valgeid nelke. Nii saidki Ameerikas emadepäeva lilledeks nelgid – punased õied neile, keda sel päeval tervitati ja õnnitleti, valged lilled aga lahkunud emade mälestuseks.

Kahe aasta pärast tähistati emadepäeva juba 45 osariigis!

Kaks Helmit töid emadepäeva Eestimaale

Eestisse töid emadepäeva-tava Naiste Karskusliidu juhataja **Helmi Johanna Pöld** ja liidu sekretär **Helmi Mäelo**. Helmi Pöld oli suure, 11-lapselise pere ema, Helmi Mäelo oli aga ise pärit 12-lapselisest perekonnast.

Esimene eestlaste emadepäev korraldati 1922. aasta suvel Udernas, Helmi Mäelo kodukohas.

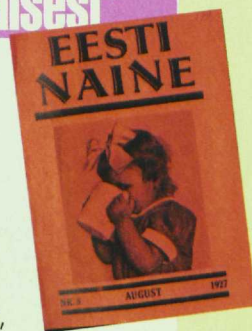
Algul tähistati meie maal emadepäevi maikuu kolmandal

pühapäeval, kuid alates 1928. aastast juba teisel pühapäeval nagu praegugi.

1924. aastast hakkas ilmuma Naiste Karskusliidu häälekandja "Eesti Naine", mille juures Helmi Mäelo oli peatoimetaja ja Helmi Pöld vastutav toimetaja. Ajakirjast kujuneski üks suuremaid emadepäeva mõtte propageerijaid ja maikuu number oli alati pühendatud sellele päevale.

Kümme käsku emadepäevaks 1934. aasta "Eesti Naisest"

1. Võta emalt emadepäeval kõik töö, et tal oleks kord ka puhkepäev.
2. Pane ta lauale lilli.
3. Saada emale, kui sa oled kaugel, tervitus-tõenduseks, et sa mõtled temale.
4. Mine surnuaiale, kui su ema juba seal puhkab, ja ehi ta haud lilledega.
5. Kuula hoolega, kas naabruses pole üht ema, kes on hädas ja puuduses, ja aita teda.
6. Kui sa tunnend mõnda ema, kes on haigemajas või vanadekodus, otsi ta üles ja valmista talle rõõmu.
7. Kõnele ka oma sõbrale, kuidas tal oleks kõige parem oma ema rõõmustada.
8. Ole iga naise vastu viisakas ja abipakkuv – nagu oleks ta sinu ema.
9. Püüa nüüd, ja eriti emadepäeval, levitada seda kaunist mõtet.
10. Austa ikka oma ema ja kõiki emasid, nagu oleks alati emadepäev, ja hoolitse, et ka teised seda teeksid – siis saab emadepäev õnnistuseks rahvale.

Lillekorv emale

Korvi lõige

Piduliku õnnitluskaardi saad, kui kujundad alusele õisi täis lillekorvi. Selleks lõika minu lõike järgi (soovitavalt krobelisest värvilisest paberist) korv. Praegu on müügil odavaid väga mitmesugust värvi ja erineva faktuuriga jääkpaberiribasid, mida müüakse kaalukaupa. Need sobivad hästi postkaartide valmistamiseks. Liimi korv alusele ja kata see minu näidise eeskujul üleni õitega. Õied võid välja lõigata erineva suuruse, värvuse ja kujuga. Joonista õis lõõtsakujuliselt volditud ribale ja lõika korraka välja mitu õit. Õisi võid välja lõigata ka vanadest postkaartidest ja reklaamilehtedest. Lillede liimimisel pane liimi ainult keskele. Nii on sul kergem õisi üksteise peale või alla paigutada. Selline korvike võib täidetud olla ka puuviljadega. Sõdamlikku peagi saabuvat emadepäeva!

INTERNET OHUTUKS!

Arvestades ohtusid, mis lastel internetti kasutades võivad ette tulla, korraldati Tallinnas internetiohutuse ümarlaud.

Üks suurimaid probleeme, millele ümarlaual jõuti, on see, et lapsed on arvutiasjus märksa arenenumad kui nende vanemad. Kuidas saabki lapsevanem oma last kontrollida, kui ta ei saa paljustki aru? Emade-isade kooliajal ei olnud ju arvuteid olemaski... Nüüd valdavadki arvutit need lapsevanemad, kes peavad seda kasutama tööalaselt, teistel ei ole peale internetis surfamise ja e-kirjade kirjutamist erilisi teadmisi.

Mida siis teha? Kui lapsevanem ei ole pädev, siis võiks ta lapsega läbi rääkida vähemalt elementaarsed põhitõed: isiklikke andmeid ei tohi arvutis võõrastele edasi anda, ei tohiks avada võõraid e-kirju, külastada tundmatuid veebilehekülgi, laadida arvutisse tundmatuid faile, kokku saada võõraste interneti-tuttavatega! Lapsevanem peaks huvi tundma, kellega tema laps internetis suhtleb. Oleks arukas paigutada arvuti toas nii, et lapsevanem saaks jälgida, mida laps arvutis teeb.

Jaak Aab (sotsiaalministeerium) esitas järgneva statistika: 6–14aastastest lastest kasutab internetti 91%+ -4,8%, see on 95% tõenäosusega 111 100 (+ - 5900) last!

Võõrastega on suhelnud 38% + - 7, 7% kõigist 6–14aastastest lastest ehk 42 500 (+ - 9500) last.

Tüdrukutest on nii omaelaliste kui ka võõrastega suhelnud 1%, poistest 7% vastanutest.

Lastelt, kes on internetitube külastanud, on enamasti küsitud nime. Üle poolte vastanute käest on küsitud, millega

neile meeldib vabal ajal tegelda ning paljudega on avaldatud soovi kokku saada.

Hanna Toom (Tallinna Ühisgümnaasium) oli seisukohal, et internetiohutus peaks olema koolides kohustuslik õppekava aine (nagu Rootsis, Soomes, Inglismaal). Hetkel on iga kooli otsustada arvutitundide arv, kooliaste ning vorm. Samuti ei kontrollita, mida õpetaja oma tunnis räägib, kas ta valdab internetiohutuse-teemat ning kui palju õpilased sellest aru saavad. Samuti püstitas ta huvitava küsimuse: mis on kasulik, kas teadlikkus või teadmatuse? Kui õpilased liiga palju teavad, siis äkki hakkavadki järele proovima ja pangakoode lahti muukima või e-kooliaste hindu muutama?

Kokkuvõttes jõuti siiski järeldusele, et esmajärjekorras saavad lapsed kontrollida ja neid suunata lapsevanemad. Sest kui lapsele õpetatakse koolis, et andmeid ei tohi avaldada, võõrastega ei tohi kokku saada, tundmatuid faile ei avata, kuid kodus on see ikkagi lapsele lubatud, siis see ei mõju. Seega saab ainult lapsevanem õiget internetikäitumist õpetada. Ja seda tuleks võtta tõsiselt!

Kasulikke linke inglise keele valdajatele:
childnet-int/index.htm
kidsmart/index.htm

Anneli Orgusaar

VEEBIVENNA SOOVITUSED TARGALE NETILAPSELE:

- Kuula ema-isa nõuandeid interneti kohta, kui vanemad on midagi keelanud, siis ära nende keelust mitte kunagi üle astu!
- Ära usalda pimesi internetist leitud sõpru – sa ju ei tea, kes nad tegelikult on!
- Ära jaga internetis oma telefoninumbrit, kodust aadressi ega muid isiklikke andmeid, isegi, kui inimene, kellega suhtled, tundub olevat sinu sõber!
- Räägi emale-isale oma internetisõpradest nii, nagu räägiksid oma klassi- või trennikaaslastest!
- Kui sinu internetisõber tahab kohtuda, räägi sellest vanematele. Kohtumisele minge koos.
- Ära külasta täiskasvanutele mõeldud jututubasid ega veebilehti!
- Võõrastelt saadud e-kirju ei tohi avada, sest need võivad sisaldada ohtlikke viiruseid. Kustuta sellised kirjad kohe, või näita neid vanematele!
- Kui tahad internetist midagi arvutisse laadida, küsi enne vanematelt, kas see on turvaline ja lubatud
- Ära levita internetis valesid enda ega sõprade kohta. Sulle ju ei meeldiks, kui sinu sõbrad levitaksid sinu kohta valesid.
- Ära tee midagi sellist, mis tundub vale ja mida su vanemad ei lubaks. Ütle kindlalt "ei", kui keegi palub sul teha midagi, mis ei ole lubatud ja mida on ebamugav teha.

Lihtsalt üks jutt

Ühel päeval juhtus selline lugu. Meie õpetaja andis meile valida, kas õppida järgmiseks eesti keele tunniks luuletus pähe või kirjutada jutt. Äh-äh, kui te arvate, et see meile rõõmu valmistab, siis võin kinnitada: ei, ei ja veel kord ei! Luuletus oli niigi üle mõistuse ja jutu kirjutamine osutus ka jube raskeks. Rääkida võib ju küll igal teemal, aga jutu kirjutamine on nagu mingi kohustus ja sõnad kohe ei hakka ritta. Ema ka kodus ütles, et see on juba nagu kirjandi kirjutamine. Saladuskatte all võin kinnitada: tss, ärge ainult õpetajale öelge! – ema natuke, isegi rohkem kui natuke aitas ka. Aidata oskas ema sellepärast, et otsustasin kirjutada meie koolist, aga minu ema on ju samas koolis õppinud, vot.

Õpin ma väikeses maakoolis ja meie klass on liitklass, 3. ja 4. on koos.

Koolis selgus, et ainult mina neljandast klassist ja Kristin kolmandast olime jutu teinud. Teised õppisid kõik luuletuse pähe. Oh, ja luuletuse päheõppimine on lihtsam kui jutu kirjutamine!

Kahetsesin mitu korda, et ma selle kohutava ülesande võtsin, aga ema ütles, et ettevõetud asju pooleli jätta ei tohi.

Noh, õnneks sai minu ja Kristini jutu kokku panna, sest tema kirjutas meie õpetajast.

Ja siin ongi meie jutt.

***

Meie kool, Valgu Põhikool, asub vanas mõisahoones ja ausalt: siin kummitab ka. Meie Kristiniga pole näinud, teised ka ei ole, aga me teame kindlalt, et kummitab. Ega iga asja ei saagi näha. Me pole planeete ka näinud, aga nad on ju olemas, loodusõpetuses õppisime. Õpetajad ütlevad paljude asjade

kohta, et õppige, õppige, seda on teil elus vaja. Nii me siis õpimegi, sest ühel päeval on vaja.

Kuna meie kooli asub vanas mõisahoones, siis on meil ilus park ka. Seda me riisume ise ja aitame aednikul korras hoida. Palju, palju iga värvi lilli on ka.

Teate, meie koolis õpib 76 õpilast, mõnes suures linnakoolis on see ainult kaks klassit, aga meil on õpilasi kümnes klassis, sest lõpuklassid on meil 9.a ja 9.b. Kõige väiksem klass on kuues, seal on kolm õpilast – kõik on poisid. Mõelda vaid, kui kaks õpilast jääb haigeks, siis peab üksinda klassis õppima! Aga mis sa teed!

Meie liitklassis on kokku 13 õpilast: kolmandas on neli ja neljandas üheksa õpilast. Tegelikult on hea, et on liitklass, sest nii on meid rohkem. Meil pole selle vastu midagi, et koos olla, ainult õpetajad vahel hädaldavad, et liitklassis on raske tundi anda. No mis seal rasket on, ei saa meie aru?

Meie koolis tehti remont ja nüüd on kolmas korrus ka välja ehitatud. Enne oli seal pööning ja nüüd on küll küsitav, kus see kummitus nüüd elab. Äkki koliski mujale, kus on võimalik pööningul elada? Seal kolmandal korrusel toimuvad suuremate tunnid ja meil esimesest kuni neljanda klassini pole sinna asja. Seepärast peamegi hästi õppima, et ei jääks istuma, siis saame ka kolmandale korrusele õppima minna. Lahe ju!

Õpetajad on meie koolis mõnsad, sest nad teavad kõiki õpilasi eesnime järgi. Ja nii hea tunne on, kui direktor kutsub õpilast eesnimega.

Kella helistavad meil üheksanda klassi õpilased ja nemad on ka üldkorrapidajad, keda kõik teised peavad kuulama.

Meie koolis on ahjuküte ja puid toovad 5. – 9. klassi poisid, tüdrukud jälle koristavad klassid ära.

Vot selline ongi meie hüper-super Valgu Põhikool! Õpetajad ja õpilased tunnevad üksteist ja lisaks õppimisele õpime ka erinevaid töid tegema. Kihvt!

Oh sa mu meie – kas sina või teie?

Päevalehtedes käib mõnda aega vaidlus selle üle, kas eestlased peaksid hakkama edaspidi üksteisele "sina" ütleva. Mõned inimesed arvavad, et see muudaks omavahelised suhted sõbralikumaks, mõned aga ütlevad, et liigne sinatamine jätab kõnelejust justkui harimatu mulje.

Triibu-Liine esitas mõnele meie sõbrale ja sugulasele kaks küsimust:

- 1) kas Sa sinatad kõiki inimesi, vanusest või noorusest hoolimata?
- 2) kas Sulle meeldiks, kui Eestis kaoks teie-ütlemine täielikult?

Janika Ojamäe, 8. klassi õpilane:

1. Mina olen alati võõrastele ja endast vanema-teie inimestele öelnud "Teie". Arvan, et see näitab lugupidamist ja austust nende vastu ja teisiti ei sobikski.
2. Minule ei meeldiks ja arvan, et see oleks väga sobimatu, kui Teie-ütlemine täielikult Eestist ära kaoks. Sest on inimesi, kellele on viisakas alati,

igas olukorras öelda Teie. Sellist viisakust õpetatakse juba väikestele lastele ja kui Teie-ütlemine ära kaoks, ei tekiks lastel võibolla mingisugust lugupidamist endast vanemate ja targemate inimeste vastu. Kindlasti olen Teie-ütlemise poolt.

Mare Müürsepp, Tallinna Ülikooli lastekirjanduse õppejõud:

1. Ütlen "sina" inimesele, kes on 1) ilmselgelt laps või 2) mulle hästi tuttav. Hakkam sinatama ka nt üliõpilasi, kellega on hea läbisaamine, aga samas tänaval võõraid teismelisi meelsasti teietan.
2. "Teie" on hea võimalus vältida liiga peale-tükkivat suhtlemist, seepärast meeldib mulle selle kõnetusviisi säilimine.

Chalice, muusik:

1. Sinatan inimesi, kellega tekib kohe klapp, mingi hea sünergia.
2. Ma arvan, et ei meeldix, kui "Teie" eestlaste kõnest täiesti kaoks. Teietamine on ikka viisakus, samahästi võix kahvli ja noaga söömise asendada näppudega.

Kristiina Kass, lastekirjanik:

1. Olen elanud 18 aastat Soomes ja see, et Soome lapsed kooliõpetajaid sinatavad, on mõnes mõttes hea ja mõnes mõttes halb asi. Õpetaja ei saa tahtmise korral samasugust distantsi hoida nagu Eestis, kus teda teietatakse. Ta ei ole nii suur autoriteet, õpetajat enamasti ikka ei kardeta, nagu mina oma koolipõlves õppealajuhatajat kartsin. Aga Soome õpetaja

võib olla õpilase jaoks väga lähedane, peaaegu sõber. Enamasti lapsed siiski ikkagi tunnetavad mingit distantsi, nad küll sinatavad, aga võivad kutsuda õpetajat opeks, mitte eesnime pidi. See, kas lapsed austavad õpetajat või ei, on olnud õpetajast endast, mitte sellest, kas teda sinatatakse või teietatakse. mina vanu inimesi (Soomes) alati ei teieta, see on olnud inimesest ja olukorrast. Eestis käies teietan kõiki võõraid või selliseid, kellega pole sinatamises kokku leppinud

2. Ei, ma arvan, et Eestis ei peaks teietamist täielikult ära

kaotama. Osaliselt küll, see on täiesti okei, et noored või samavanused sinatavad. Aga vanu inimesi ilma eelneva kokkuleppeta ei tohiks sinatada, ma arvan. Juba paljast austusest vanemate inimeste vastu. Nemad ju on teietavate põlvkonnast ja neid ei pea hakkama noored inimesed ümber õpetama. Tasapisi las muutub Eesti ka sinatamise poole, aga seda ei tohi teha niimoodi ühe pauguga, et keegi otsustab, et nii on ja teised peavad sellega leppima.

Lenna Kuurmaa, muusik:

1. Sinatan oma sõpru ja tuttavaid ja ka neid omavanuseid, kellega saan kohe samale lainele.
2. See, et kõik eestlased hakkaksid omavahel sinatama, pole minu meelest üldse mõttekas. Teietamine aitab pidada distantsi, kui pean seda vajalikuks. Ja samas on lihtsalt viisakas öelda "teie" endast vanematele, see on minu meelest ka lugupidamise märgiks.

Anneli Orgusaar, üliõpilane:

1. Minu jaoks on vanema inimese teietamine loomulik. See on elementaarne, et me austame endast vanemaid ja kogenumaid inimesi. Isegi peale seda, kui vanem inimene palub endale öelda Sina, näen ma hirmsasti vaeva, et end

ületada ning see "sina" üle huulte tuleks. Lisaks on mul tavaks teietada võõraid omavanuseid. Kui ma olen inimesega lähemalt tutvaks saanud, siis võib loomulikult sina peale üle minna.

2. Ma oleksin äärmiselt pettunud, hämmeldunud ja šokeeritud, kui Eestis kaoks teie-ütlemine ära. Mis mõttes on raske teie öelda? Sa ei hüppa ju vanema inimese juurde ja ei karju talle kohe "Jou, sina, kuidas käbarad käivad?" Ega me metsas ahvidega koos ei ela! Meie ümber on kultuurseid, haritud ja tänuväärseid inimesi, kes vääriksid teietamist. Võib-olla oled ka SINA see, keda kunagi teietama hakatakse! Aga kui olla noorena kasvatamatu sina-ütleva, ega siis ei tekigi sinu vastu austust ning sullegi ei öelda kunagi teie!

Ene Hiiepuu, Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži õppejõud:

1. Ma ei sinata kõiki inimesi. Mul on respekt vanemate inimeste suhtes, kellele ma teietamisega austust avaldan. Samuti on mul mugavam täiesti võõra inimesega teietada.

2. Mulle ei meeldiks teietamise kadumine just samal põhjusel, mida eelmises vastuses kirjeldasin.

Polly, Polla ja teised

Pisikest Polly Pocketi nukku, kelle koduvara koosneb tillukestest esemetest ja kes mahub koos kogu oma kraamiga kenasse väikesse karbikesse, tunnevad paljud tüdrukud.

Nüüd võib pisike Polly aga uhkeldada eriti vahva seltskonnaga: nukukunstnikud on talle nimelt kinkinud terve trobikonna lemmikloomi. Üks neist on Polla, teine Pauka... Ei noh, eks igal maal ole neil Polly lemmikutel kindlasti isemoodi nimed!

Aga missugused lemmikud on Sinul, hea lugeja? Kirjuta oma lemmikloomast meile väike looke – ja ega pildikegi oleks liiast! Ootame lemmikulugusid hiljemalt 5. juuniks! Parimad lood lähevad avaldamisele ja nende autorite vahel loosime välja uhiuued **Polly Pocketi lemmikloomad Rimonnelt!**

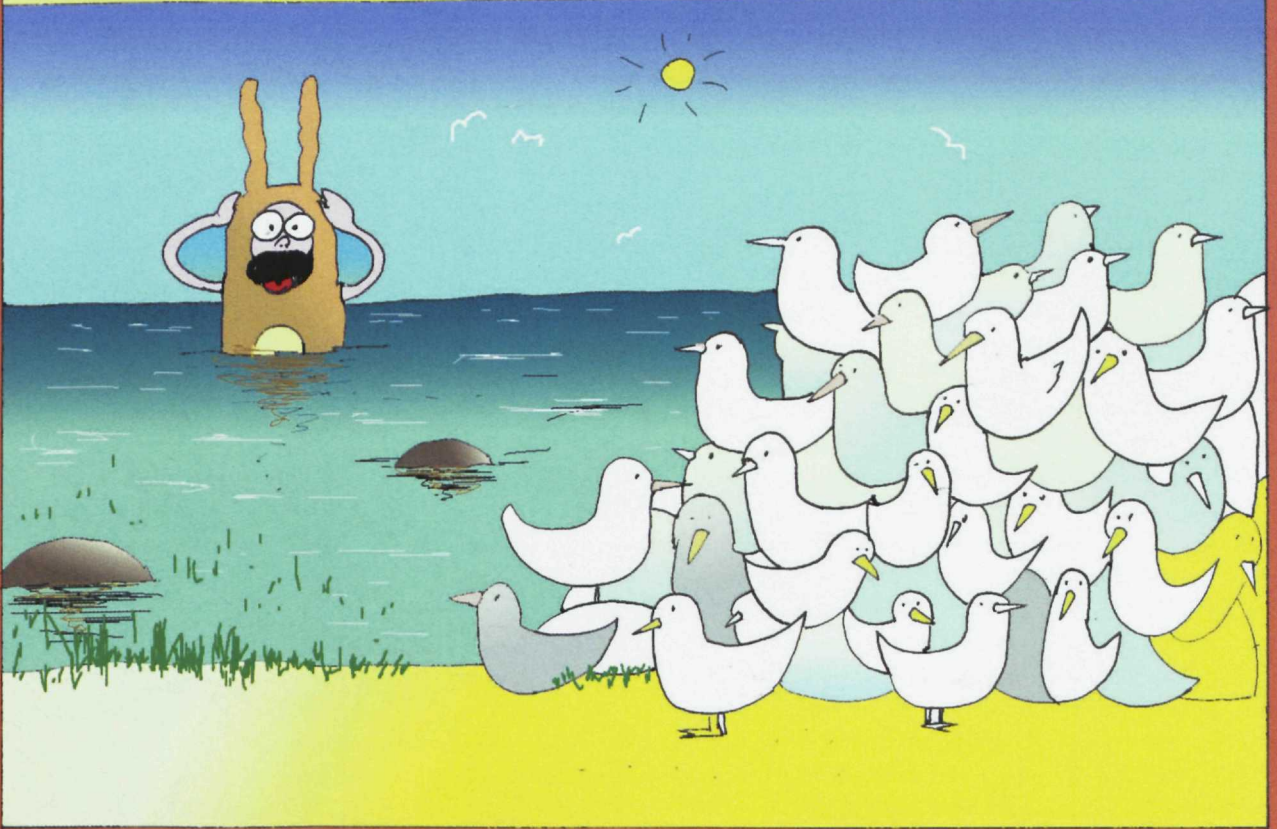
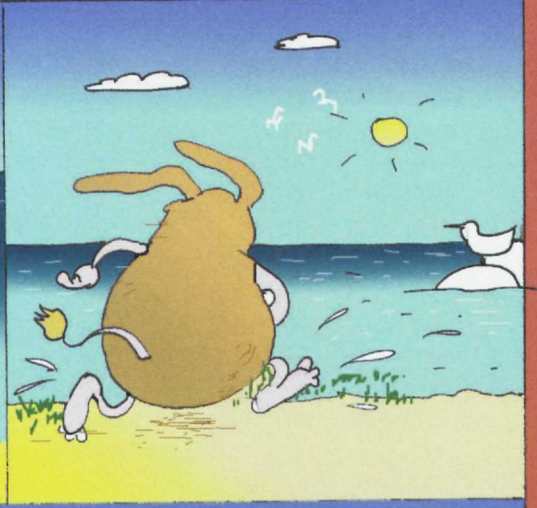
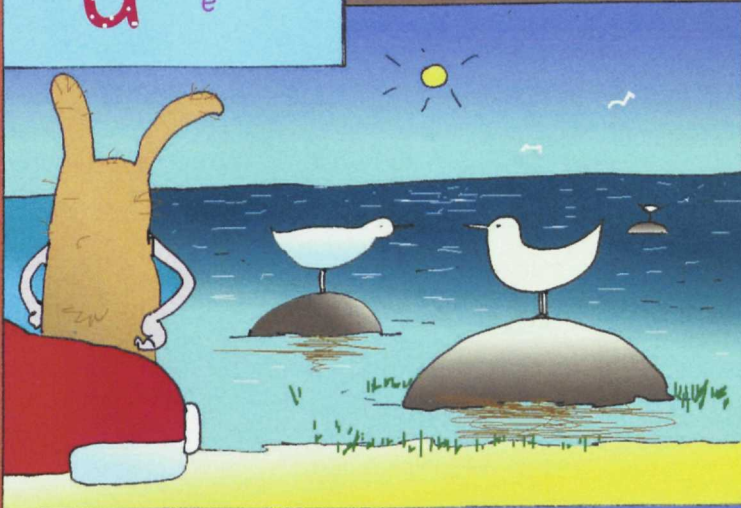
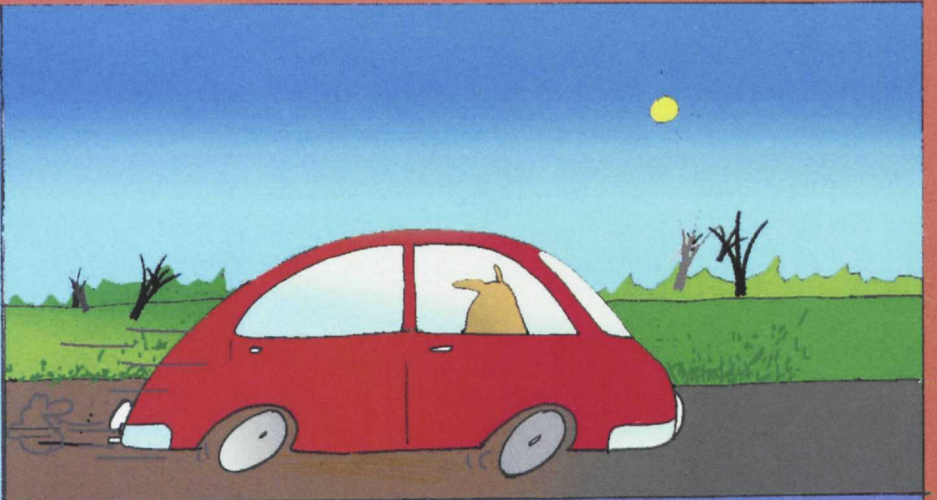

Maaletooja: **RIMONNE**

r
a
h
n
u

r
e
t
m
ä
n
g
e
l
-
j
u
s
e

Kino mis kino!

Ilmad hakkavad soojemaks minema – ära siis kogu aeg arvuti ja teleka ees pöörnitse! Vähemasti nii palju peaksid ikka ennast liigutama, et jalad selga võtta ja kinno minna! Tulekul on üht-teist põnevat!

Koomiksi-veergudelt kinolinale

Alates 1. maist seikleb kinoekraanidel **Raudmees**. Möllu ja seiklusi on selle mehe elus alagäsegada! Tegemist on koomiksikangelasega, kes sai sedavõrd menukaks, et sobis suurepäraselt ka filmitegelaseks. Miljardäris suurtöösturina tootis see mees oma vabrikuis relvi, mõtlemata tagajärgedele, mida selline tööstus kaasa toob. Tony Stark (nii on selle miljardäri nimi) pole mitte ainult rikkur, vaid ka geniaalne leiutaja. Aga mõtlematus toob alati kaasa äraarvamatuid tagajärgi: geeniuse peale ihuvad hammast ahned ja õelad maailmavallutajad, kelle salaplaaniks on kogu maailma võtta oma võimudega. Tony Stark rõõvitakse ning teda sunnitakse hävitusrelva ehitama... Kuid Tony pole argade killast: ta leiutab hoopistükki tipptasemel metallröö ning põgeneb tagasi Ameerikasse. Mees on elult kõvasti õppust võtnud ning asub nüüd hoopis inimkonda kaitsma. Raudmehena on seda teadagi kergem teha kui töösturi seisuses.

Põnevas seiklusfilmis "Raudmees" mängivad lisaks peategelast kehastavale Robert Downey'le veel paljud kuulsused: Terrence Howard ("Üks vapper naine"), Gwyneth Paltrow ("Armunud Shakespeare"), Jeff Bridges ("Suur Lebowski"), Shaun Toub ("Kokkupõrge") jt. Põneviiku lavastajaks on Jon Favreau ("Zathura").

Ah jah: vaadata võid ka „Raudmehe“ **kodulehte**:

<http://ironmanmovie.marvel.com/>

Pandast saab vinge vend

Juunikuus tuleb ekraanidele film, mida vaatama võid viia juba ka nooremad õed-vennad, ema, isa ja vanaemagi: „**Kung fu panda**“ on samuti põnev film, kuid hirmust pingi alla ei pea publikust ka pisemad pugema.

Po on noor hakkaja pandakar, kelle pähe ei mahu muud peale kung fu. Kuna ta on aga ka parajalt paks ja kaunist kohmakas, siis ei tule sellest kunagi midagi head, kui ta oma isa nuudlipoes treenida proovib. Suur on kõigi üllatus, kui Po valitakse välja selleks, et viia ellu iidne ennustus ning päästa rahulik org kurja vaenlase käest. Po elab kui unenäos, kui saab treenida koos legendaarse Vihase Viisikuga, Mao, Ritsiku, Ahvi, Kure ja Tiigriga, ning veel nende õpetaja Shifu käe all!

Aga ilus aeg lõpeb ruttu, kui 20 aastat vängis istunud kättemaksuhimuline lumeleopard Tai Lung põgeneb ning asub nende poole tee. Kas Po saab hakkama peaaegu võimatuna näiva ülesandega omandada kung fu suurimad saladused enne otsustavat heitlust?

"Kung fu panda" on tormakas tempos ülimalt lustakas animakomöödia igas vanuses vaatajale. **Eestikeelses** versioonis on oma hääle andnud tegelaskujudele Tarmo Männard, Marko Matvere, Janne Shevtshenko, Eva Püssa, Janek Joost, Jaanus Orgulas, Margus Tabor jt. Lavastajateks Mark Osborne ja John Stevenson, eestikeelsel dublaazil hoiab silma peal Peeter Urbla.

Koduleht: <http://www.kungfupanda.com/>
NB! Hoiu kindlasti silma peal igapäistel filmikavadel!

Selleks pole vaja teha muud, kui vaata **kodulehte**:
<http://www.forumcinemas.ee/movies/incinemas/>

Hulljulge rallimees

Mai keskpaigas tuleb kinodesse veel üks hulljulge mees: see on noor võidusõitja **Speed Racer** (Emile Hirsch), kes on autorooli otsekui sündinud. Ta on agressiivne, kiire reaktsiooniga ning hulljulge. Ainus konkurent talle on mälestus traagiliselt hukkunud vanemast vennast, kelle

vääriline ta ühel päeval olla sooviks. Poiss võistleb oma pere meeskonnas, mille juhataja Pops Racer (John Goodman) on ka Speedi ülikiire superauto Mach 5 loojaks.

Pärast seda, kui Speed lükkab tagasi suurfirma Royalton Industries ahvatleva pakkumise ning paljastab koletu saladuse, mis seab ohtu nii Racerite kui kogu autospordi tuleviku, vannub Royalton, et poiss ei ületa enam kordagi finišijoont. Selleks, et päästa oma pere ja armastatud spordiala, ühendab Speed jõud oma senise põhirivaali, salapärase Racer X-iga (Matthew Fox). Tema eesmärk: võita Tuleprooviks ristitud ohtuderikas ralli, kus kaotas kunagi elu ta vend Rex Racer.

"Speed Racer" on igas vanuses vaatajale mõeldud hoogne seiklusfilm, mille aluseks animapioneer Matsuo Yoshida samanimeline kultusseriaal. Lavastajad-stsenaristid on vennad Wachowskid ("Matrix"), osades Emile Hirsch ("Dogtowni peremehed"), Christina Ricci ("Koletis"), Matthew Fox ("Teadmata kadunud"), Susan Sarandon ("Nõiutus"), John Goodman ("Kõikvõimas Evan") jt.

Koduleht: <http://speedracermovie.warnerbros.com/>

Aidi Vallik

Kevadine kodulaul

Sirje Kaasik
23. aprill 2006

D Bm⁷ GM⁷ F[#] Em⁷ A⁷ D

1.2. Kevadel on kodu kena, isa-maa on ilu-saim, kodu andis sulle ema,

G Em⁷ A⁷ Bm G Em⁷ C

isalt isa-maa sa said. 1. Sünniga said kõik, mis oma, kuid mis pole üldse see,
2. Vaatad ringi veendud üha, see on see, mis tõestiväärt:

Bm Em⁷ A⁷ D A⁷ D

mida tuuled korraks toovad - see on sulle päri-selt. Ref: Oma kodu, oma valgus,
kevad kodus, kodu püha, oma nurk maa ilma pääl.

A⁷ D G D/F[#] Em⁷ A⁷

omad lõhnad, oma töö, oma rohi kannab jalgu, oma leiba võiga sööd.

G F^{#m} Em⁷ A⁷ D Em A⁷ D

Oma päevad pikas rodus, oma rõõm ja tasa-kaal, oma pesa omas kodus,

G Em⁷ A⁷ D G D/F[#]

oma kodu, oma kodu, oma kodu omal maal.

1. Em⁷ A⁷ 2. Em⁷ A⁷ D Em A⁷ D

oma pesa omas kodus,

G Em⁷ A⁷ D G/D rit. D

oma kodu, oma kodu, oma kodu omal maal. Oma kodu omal maal.

Mudelimeistrite ja -meisterdajate minimaailm

19. aprillil toimus Huvikeskuses Kullo minimudelite näitus „Minimaailm 2008“. Saalis ja koridorides sai näha autode, lennukite, rongide ja laevade mudeleid. Mõnel laual ilutsesid ka auhinnad, karikad, diplomid ja medalid. Õues sõitsid raadiojuhitavad autod.

Noorte Spordi- ja Tehnikaklubi Master väljapanek erines teistest, sest uudistamiseks olid välja pandud nii paberist kui ka plekist tehtud sõidukite mudelid. Küsisin klubi juhendaja Andreilt, kuidas need valminud on.

„Kõigepealt teevad vanemad lapsed valmis joonised. Nooremad värvivad need ära, lõikavad välja ja liimivad kokku. Algajate mudelid on üsna lihtsad – koosnevad ehk vaid paarist-kolmest osast. Kuid mida kogenum meisterdaja, seda detailsemad ka käsitöö tulemused. Kui paberi peal on piisavalt „soojendusit“ tehtud, asutakse pleki kallale. Need mudelid tehakse originaali täiskoopiana, ainult et vähendatult. Mudelid on võimalikult tõetruud – tööle saab panna nii „kojamehi“ kui ka autotulesid,“ pajatab Andrei.

Muidugi nõuab sõidukite valmistamine palju püsivust, kuid diplomi ja uhke medali nimel on mõtet pingutada. Kuna keskmiselt kulub mudelile kaks aastat, siis juhtub teinekord lausa nii, et keegi üks alustab, teine jätkab ning kolmas lõpetab meisterdamise.

Noorte Spordi- ja Tehnikaklubi Master tegutseb 1991. aastast. „Oleme palju osalenud ka erinevatel konkurssidel, sealhulgas Balti riikide võistlustel ning saanud häid kohti. Näiteks 2005. aastal saime esikoha!“ ütleb Andrei.

Kindlasti oli üheks pilgupüüdjaks saalis ilutsev suur valge laev, mille tegemiseks kulus 15 aastat, kuna selle autor käis merel ning töötas mudeli kallal umbes 3 kuud aastas. Väga peened on ka puidust tehtud vanaaegsed laevamudelid, mis vastavad mõtutes originaalile.

Korraldajad **Mait Murumäe** ja **Toomas Simon** ütlevad, et see oli Eestis esimene omataoline näitus, kus osalesid koos erinevate alade mudelid. Sääraseid üritusi korraldatakse paljudes maades. Eestlased käivad palju Soomes Modelexpo näitusel, mis näitab, et huvilisi on piisavalt.

Näitusel „Minimaailm 2008“ oli 34 osalejat, kellest suurem osa tuli Tallinnast või selle lähiümbrusest. Esindatud oli ka Märjamaa, Võru ja Muhumaa. „Pärnu poisid teatasid kaks päeva enne näitust, et kahjuks ei saa tulla,“ ütleb Mait.

Kui populaarne oli näitus külastajate seas?

„Külalastavusega jääme rahule – vaatajaid jätkus kogu näituse lahtioleku ajaks. Kella üheteistkümnest kuni kella ühneni oli ruumides päris meeldiv sumin. Tagasiside oli positiivne, sõbralike vihjetega, mida järgmine kord paremini teha. Huvi sellise näituse vastu on olemas. Enamus küsitletud arvas, et üritus võiks toimuda kord aastas. Ootasime, et erinevate mudelismialade esindajad leiaksid ühise väljundi, saaksid omavahel suhelda ning kaeda, mida teised mudelistid teevad. Põhimõtteliselt oli see ka võimalus leida uusi huvilisi nii alaga tegelema kui ka võistlusi jälgima,“ ütlevad Mait ja Toomas.

Mis oli korraldamisel kõige raskem?

„Esimene kord korraldada. Aga ka puudulik informatsioon, kes ja millega Eestis tegeleb,“ arvavad korraldajad. „Meil polnud aimu, kui paljud on nõus oma töid eksponeerima. Ideest näituseni jäi lühike aeg – kõigest poolteist kuud. Ei osanud arvata, et pressihuvi nii väikeseks osutub. Meil ju prominente pole, kes püksata. Millegipärast ei osalenud lennumudelid. Meeldiv oli aga osalejate heatahtlikkus ja soov järgmisel korral aidata ja toetada.“

Raskustele vaatamata innustavad positiivsed vastukajad üritust ka järgmisel aastal korraldama. Korraldajate arust olid kõige huvitavamad eksponaadid kõrgel tasemel valmistatud stendimudelid, 2,3 meetri pikkune Eestit esindanud raadiojuhitav laevamudel, aurumasinatega rongimudelid ja mäkkerõnime mudelautod.

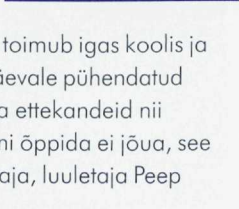
Raamat, mis peaks olema igas koolis

Kirjastus Varrak avaldas mahuka ja kauni luulekogumiku **“Isamaa ilu hoieldes”**. 450 leheküljelisest teosest leiame isamaalisi luuletusi väga erinevatelt autoritelt – nii uuest kui vanast ärkamisajast, nii kodumaal kui ka võõrsil kirjutatud laule. Kuna tänavu toimub igas koolis ja lasteaiaski mitmeid vabariigi 90. sünnipäevale pühendatud üritusi, siis on sellest raamatust hea leida ettekandeid nii suurtele kui ka väikestele. Kes pikka salmi õppida ei jõua, see võib lugeda ette näiteks kogumiku koostaja, luuletaja Peep Ilmeti kirjutatud haiku:

Meelega mõista

Rukkililleõis
suitsupääsukeste taevas
maa kodu.

Peep Ilmet

Lahedaid lugusid vanameistri sulest

Voldemar Miller (1911 – 2006) oli Hea Lapse hea sõber – tark ja mõnus mees, kes lisaks asjalikele raamatuajaloo-lugudele armastas kirjutada ka lastelugusid, sai oma Tilleprintsessi lugude eest koguni Nukitsa preemia. Kirjastuse Tänapäev vahendusel ilmus äsja vanameistri jutukogu **“Kodu kõige kallim”**, mille koostaja Jaak Urmet on lugudele lisanud ka Milleri intervjuu Heale Lapsele. Sellest raamatust leiad väikesi õpetlikke lugusid oma väikeõele või -vennale ettelugemiseks. Näiteks kas või järgmise...

Ei taha

Poiss oli hellitatud. Kui talle midagi öeldi, oli ta esimene vastus: “Ei taha!”

Nii oli söögiga-joogiga, pesemisega, mängimisega. Ema oli hädas.

Tuli vanaema, kuulas, vaatas, ütles: “Viiksin sind vahel enda juurde, aga sina ei taha.”

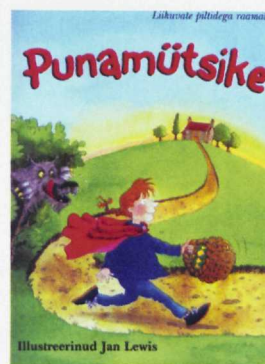
“Tahan,” ütles poiss.

Läksidki. Alguses oli kõik hästi. Koht oli uus, asjad uued. Aga kui vanaema süüa pakkus: “Söö nüüd. See on hea söök, värsket kala, just praadisin”, siis ütles poiss: “Ei taha. Ma ei taha kala.” “Sina ei taha, aga mina tahan,” ütles vanaema, võttis poisi eest taldriku ja hakkas isuga sööma. “

Mis selle hellitatud poisiga edasi juhtus, seda loe juba raamatust!

Uues kuues Punamütsike

Kes siis Punamütsikese lugu ei tea! Aga kujuta ette: leidub ka selliseid, kelle jaoks lugu punase mütsiga tüdrukust ja kurikavalast hundist on midagi täiesti uut! Vaata ringi – võib-olla leidub su enda või ka pinginaabri koduski mudilane, kellele võid teha imekauni kingituse nimega **“Punamütsike”**. Kirjastus Varrak andis nimelt välja **Jan Lewise** illustratsioonidega muinasjuturaamatu, mille pilte saab muhedasti liikuma panna. Hundi lõuad avanevad, puuraiduri kirves tõuseb... Õnneks lõpeb kõik hästi – nagu õiges muinasjutus peabki olema!

Sebra ja ta sõbrad

Varrakult on ilmunud veel teinegi vahva muinasjutu-raamat: **George Adamsi** kirjutatud lugude juurde on värvikad ja lõbusad pildid joonistanud **Atsuko Morozumi**. **“Sebra maja ja teisi jutte”** peidab oma kaante vahel viit toredat juttu, mis on kirja pandud suurte tähtedega. Nii et kui oled oma mudilasest sõbrale tähed selgeks õpetanud, siis saab ta selle raamatu lugemisega ka iseseisvalt hakkama. Vahepeal võib teadagi silmi ka piltidele puhkama jätta.

Vello Salumets

Nat "King" Cole

Üks *rock'n'roll* suurkujudest, Chuck Berry, on öelnud nii: *"Kui ma peaksin läbi aegade kuulamiseks valima ainult ühe artisti, siis oleks see kajukindlalt Nat "King" Cole."* See läbi aegade kuulatav mees ongi minu seekordse jutu peategelaseks.

On teada, et Nathaniel "Nat" Adams Coles sündis küll 17. märtsil, kuid kuna tegemist oli 13-lapselises vaeses neegriperekonnas sündinud poisiga, siis jäid millegipärast tema sünnidokumendid ametlikult vormistamata ja kirja panemata päris õige sünniaasta. Tegelikult polegi ju eriti suurt vahet, kas selleks aastanumbriks on 1917 või 1919. Palju tähtsam on see, et maailm rikastus ühe väga hea džässpianisti ja veel parema lauljaga.

Nat Coles veetis oma lapsepõlve Chicagos. Tema isa oli kirikuõpetaja, ema aga samas kirikus organistiks. Nati vanemad vennad teenisid leiba muusikutena ja ega Natki tahtnud nendele alla jääda. Oma esimesed klaveritunnid sai poiss emalt ja praegu on raske uskuda, et ema jäigi sellele hilisemale suurepärasele klaverimängijale ainsaks õpetajaks. Ilmselt oli poiss väga andekas õpilane, sest juba neljaselt andis ta ümbruskonna lastele klaverikontserte, üheteistkümnesealt mängis kirikus orelit ja 1936. aastal moodustas väikese bändi, et tuuritada koos "Shuffle Along"-revüüga mööda USA-d. Kuid lisaks bändile mängis Nathaniel Coles raha teenimiseks klaverit ka erinevates õllebaarides. Ise on ta hiljem meenutanud, et San Diegost kuni Bakersfieldini polnud ühtegi baari, kus ta poleks klaverit mänginud.

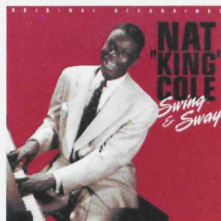
Kui juba korraliku džässpianisti kuulsus käes, otsustas Nat koos kitarrist Oscar Moore'i ja bassist Wesley Prince'iga

moodustada trio. Pärast esinemist ühes Los Angelesi klubis, hakkas omanik seda muusikakollektiivi kutsuma "King Cole Trio'ks", bändi liidrit aga **Nat "King" Cole**'iks. Nii sai meie jutukangelane oma ees- ja perekonnanime vahele KUNING-LIKU lisandi. Ajal, mil maailmas valitsesid populaarmuusikaturgu vaid bigbändid, tundus selle trio muusikas peituv rütmika ja pillimänguuskus olema sedavõrd täiuslik, et muutus üha populaarsemaks ka valgenahalise publiku hulgas.

40ndate lõpus oli Nat "King" Cole üsna tihe külaline paljudes muusikafilmides ja raadioeetris. Muuseas oli ta esimene mustanahaline, kel õnnestus neli aastat järjest saada oma iganädalane raadiosaade. Juba sel perioodil lõi Nat Cole profiiti oma erakordselt mahlaka ja samas siidise baritonihääle ning fraseerimisega, mis tagas talle väga eduka plaadimüügi. Billboard-edetabeli kõrgeima koha vallutasid niisugused kaunid ballaadid, nagu "I Love You (For Sentimental Reasons)", "Nature Boy" ja muidugi superhitiks kujunenud "Mona Lisa".

1951. aastal oli Nat "King" Cole sedavõrd populaarne, et otsustas trio laiali saata ja hakata edasi tegutsema lauluartistina. Temast oli Frank Sinatra kõrval kujunenud üks 50ndate USA armastatuim artist ja superstaar. Siinjuures on huvitav lisada üks Nat'i (kes muuseas oma tagasihoidliku iseloomu poolest end üldse eriliseks lauljaks ei pidanud) 1954. a. ajakirjale "The Saturday Evening Post" antud vastus: "Minu hääl pole küll selline, mille üle võiks uhke olla, sest üle kahe oktaavi see ei küüni. Minu arvates on mu hääl vaid üks kähisev ja hingeldav pomin, mis aga mõnele võib isegi meeldida". Aga just see hääl tegi temast ühe möödunud sajandi kuulsaima popartisti. Kuid kahjuks mitte kõigi jaoks. Nat "King" Cole'i staarikarjäärile sai üsna mitmel korral saatuslikuks tema must nahavärv. 1956. aastal Alabamas esinedes ründas teda laval jõuk noorukeid, kes nimetasid end Valgete Kodanike Nõukogu liikmeteks ja neegrimuusika vastaseks. Ründajad löid Nati laval pikali ja

Sisters

"Minu hääl pole küll selline, mille üle võiks uhke olla, sest üle kahe oktaavi see ei küüni. Minu arvates on mu hääl vaid üks kähisev ja hingeldav pomin, mis aga mõnele võib isegi meeldida".

tirisid ta saali. Politsei hoidis küll kõige halvema ära, kuid mitte ükski saalis olnud kolmest tuhandest selle laulja kunsti austavast valgest kuulajast ei liigutanud tema abistamiseks sõrmegi. Kuid sellega asi veel ei piirdunud. Järgmiseks aastaks planeeritud teleseriaal öeldi Cole'ile tema nahavärvuse pärast üles. Oletatavasti olid sellegi taga rassistidest sponsorid ja nende reaktsioon pead tõstnud rock'n'rolli vastu, millel polnud Nat "King" Cole'i muusikaga mingit pistmist.

Jäab veel lisada, et aastatel 1956 – 66 jõudsid **Billboard 100** edetabelisse üle **saja Cole'i singli** ja tervelt **24 albumit**.

Nat "King" Cole suri kopsuvähki 15. veebruaril 1965. aastal.

Ajakirjale "Time" antud intervjuus on muusikakriitik Jay Cocks öelnud nii: "Nat "King" Cole polnud korrumpeerunud tollal valitsenud muusikasuundadest. Ta kasutas džassi elemente, et neid suundi ja populaarmuusikat tervikuna rikastada ja uuendada, jättes maha kestva pärandi. Nagu on kohane ühele tõelisele Kuningale."

ARRETERI VARGAD

- uute CITY politseikomplektidega
- Jäitfa vargaid uue politseirekkaga!
- Vii nad uude politseikeskussesse!
- Lukusta nad vangikongi!

Mitu politseikera on pildil?

Tähista õige vastus ristiga

4 2 3

Nimi

Aadress

Vastus saada enne 5. juuni aadressil: Hea laps, Harju 1, Tallinn 10146

UUS!

Uued elektroonilised lemmikud Littlest Pet Shopilt ootvad Sind!

Anvol

www.anvol.ee

PE $\frac{B}{2}$ 1378 2008,5

Kolleksioneeri neid kõiki!

polly
pocket

Sparklin' Pets

Särasilmsed lemmikloomad!

Külasta:
pollypocket.com

maaletooja: Rimonne Baltic OÜ

Kõik loomad on nii armsad!

